

Ked' jeseň vkročí do prírody,
farebné rúcho zas jej dá,
ľudský život, ten má tiež doby
a každá svoje čaro má.

Alžbeta Ondusková

Jeseň života

Život človeka má svoje etapy, ktoré sa nedajú preskočiť. Plynie prirodzene a jeho tok je nemenný, detstvo, mladosť, dospelosť, staroba. Jeseň života je tá posledná etapa na našej životnej púti. Jeseň v ľudskom živote znamená odpočinok, zaslúžený oddych. No aj ona má svoje svetlé, ale aj temnejšie stránky. Múdra jeseň života prináša mier do srdca, pokoj do duše a naplnenie. Človek sa stáva pokojnejší, ústretovejší, viac chápe druhých a naučí sa odpúšťať.

Jeho oči vidia aj to, čo nám je ešte zastreté. Kto prešiel úskaliami života, pochopil, o čom je život človeka. Jasne vidí, ako denný zhon a všadeprítomný stres oberajú človeka o životné sily. Ak človek chce a snaží sa, cesta múdrosti je vždy otvorená a čaká na každého z nás, len sa odhodlať a urobiť ten správny krok. Akýkoľvek bol náš život, človek pochopí určité súvislosti a je vd'ačný za všetko, čo dostal a hlavne za to, čo mohol rozdať. No to je tá krajšia stránka života, človek postupne dozrie..

No náš život má vždy aj svoju obrátenú tvár, duch v starobe dospeje k plnosti, no telo prestáva slúžiť. Starší človek často potrebuje opateru. Otvára sa priestor nám trocha mladším, aby sme sa chopili svojej šance a pomohli, podržali svojho blízkeho. Včas podali pomocnú ruku, vyslovili teplé slovo. Niekedy sa to zdá málo, ale pre osamelého staršieho človeka znamená veľa milý rozhovor, úsmev, pohladenie. Nikdy nemáme strácať zo zreteľa šediny našich blízkych, nepokladať čas strávený v ich blízkosti za stratený, ale naplniť spoločné chvíle vzájomným pochopením a obohatením. Práve teraz sa mi v mysli vynára rozprávka O troch grošoch. Pre život ich treba skutočne tri, v mladosti brať, v zrelosti rozdávať a v starobe dostávať. Presne takto vyzerá náš život, ak takto budeme k nemu pristupovať už dnes, v budúcnosti môžeme očakávať bohatú úrodu.

Rozhodnúť sa človek môže vždy, vždy je ešte čas, no človek nemá právo ho premeškať. Otvárať srdcia starším ľuďom je vždy pekné a chvályhodné. Je tu mesiac október - Mesiac úcty k starším. Verím, že osloví mnohých z nás a my svojou troškou prispejeme k peknej starobe svojich blízkych

Anna Mital'ová

OSLOVILI SME ...

Pána Jána Rubisa, primátora mesta Giraltovece

Pán primátor, volebné obdobie (Vaše druhé) sa chýli k záveru. Vieme, že sa budete uchádzať o funkciu primátora aj v ďalšom štvorročnom období. V týchto jesenných mesiacoch iste rozmýšľate o prioritách nasledujúceho roku a podľa nich zostavujete rozpočet na rok 2007. Aký by mal byť pre nás Giraltovcánov nadchádzajúci rok? S ktorými väčšími aktivitami môžeme počítat? Je reálny predpoklad na získanie aspoň

desiatok pracovných miest, ktoré by čiastočne vyriešili pretrvávajúci problém nezamestnanosti v našom meste?

Áno, už o niekoľko dní sa skončí moje druhé funkčné obdobie primátora mesta Giraltovce. Je pravda, že sa opäť budem uchádzať o dôveru občanov v komunálnych voľbách 2006 – 2010, ktoré sa budú konať 2. decembra 2006. Je ešte niekoľko dní na podávanie kandidátnych listín, no dnes môžem s istotou povedať, že budem kandidovať za stranu SMER-SD s podporou vládnych koalíčných strán HZDS-ĽS a SNS. Na poslancov MsZ bude stavať každá z politických strán vlastnú kandidátku. Dlhú som uvažoval, či ísť ešte do volieb, alebo sa vrátiť späť do štátnej správy, no nestihol som ešte urobiť všetko, čo som si dal do volebného programu a začal som tiež určité kroky v nových aktivitách, ktoré, ak mi ľudia dajú dôveru, by som rád v našom meste dokončil.

Aby som nehovoril v hádankách, občania zaiste zhodnotia moju prácu, ktorú vidno v meste (chodníky, miestne komunikácie, parky, verejné osvetlenie, komplexná rekonštrukcia Domu služieb a Domu detí, rekonštrukcia ZŠ – kúrenie a výmena okien, prívod pitnej vody zo Stariny, výstavba bytov nižšieho štandardu, nájomných bytov a iné), ale aj tú, ktorá sa nedá ohodnotiť hmotnými statkami, ale vzťahmi medzi spoločenskými organizáciami, medziľudskými vzťahmi, skrátka prácu pre lepší život v našom meste na pôde kultúry, školstva, športu. V týchto dňoch pripravujeme návrh rozpočtu mesta na rok 2007 s tým, že noví poslanci si ho budú môcť upraviť v priebehu roka 2007. Hlavné zameranie mojej činnosti, ktoré bude aj vo volebnom programe, je:

- rekonštrukcia nehnuteľného majetku mesta (budovy MsÚ, materskej školy, Domu smútku, polikliniky),
- v súčinnosti s poslancami NR SR doriešiť zlý stav priestorovej vybavenosti tunajšej ZŠ, aby bola celá škola na jednom mieste, čím by sa ušetrili finančné prostriedky na jej prevádzku,
- v spolupráci s Ministerstvom práce, rodiny a sociálnych vecí pokračovať v projekte vyplácania dávok cez osobitného príjemcu,
- riešiť možnosť vybudovania zariadenia pre dôchodcov s celodennou opaterou v mestských priestoroch.

Veľký dôraz budem klásť na vybudovanie priemyselného parku v našom meste. Ak sa nám podarí dohoda so SAD Prešov, a.s., o prenájme ich priestorov bratislavskej firme KARIBIK, s.r.o., už začiatkom roku 2007 môže byť vytvorených takmer 40 pracovných miest na výrobu paliet z umelohmotných fliaš. S poslancom NR SR p. Antonom Korbom chceme zabezpečiť výrobný program vo fabrike, ktorá bola ekonomicky najvýznamnejšou pre tento región i samotné mesto. Už v októbri tohto roku sa má začať s rekonštrukciou štátnej cesty I/73 od mesta smerom na Svidník s rozpočtom takmer 130 mil. Sk. Pri tejto akcii sa má súčasne zrealizovať aj odvodnenie štátnej cesty, ktorá prechádza naším mestom.

Nadalej chcem pokračovať vo výstavbe bytov, no prioritou bude príprava lokality pre individuálnu bytovú výstavbu. Verím, že v tomto volebnom období sa začne aj s prácami na rýchlostnej komunikácii R4 Prešov – Giraltovce – Svidník – Vyšný Komárnik, cesty európskeho významu, čo tiež môže pritiahnúť pracovné príležitosti do mesta a okolia.

Ing. Vladimíra Líšku, správcu majetku mesta Giraltovce . . .

Pred koncom kalendárneho roka a zároveň volebného obdobia bude mesto realizovať inventarizáciu svojho majetku. Ktoré sú hlavné „položky“ mestského hnutel'ného i nehnuteľného majetku a ako ich mesto využíva na získanie príjmu do mestskej pokladne ?

Inventarizácia majetku sa vykonáva podľa zákona 563/1991 Zb. o účtovníctve. Pri inventarizácii sa overuje, či stav majetku a záväzkov v účtovníctve zodpovedá skutočnosti. Skutočné stavy majetku a záväzkov sa zisťujú fyzickou inventúrou pri majetku hmotnej povahy. Čiastkové inventarizačné komisie osobne skontrolujú hnutel'ný a nehnuteľný majetok vo vlastníctve mesta. Konkrétne budovy MsÚ, Kultúrneho domu a knižnice, Dom služieb, starú budovu MsÚ, administratívnu budovu na Ul. kpt. Nálepku, Materskú školu, Základnú školu, CVČ, Polikliniku, Dom smútku, ako aj Mestský podnik služieb s.r.o., kde je Mesto Giraltovce 100 % vlastníkom.

Spravovaný majetok je vo väčšej časti prenajatý fyzickým a právnickým osobám na prevádzkovanie obchodných priestorov, služieb a kancelárií, ktorí za užívanie platia do mestskej kasy finančné prostriedky. Ďalšia časť majetku slúži školským zariadeniam a zvyšok na kultúrne a spoločenské akcie. Výška poplatkov za nájom priestorov je určená v „Zásadách mesta Giraltovce pri určovaní nájomného za prenájom nehnuteľností“.

Záujem o prenájom obchodných priestorov zo strany podnikateľov je väčší, ako môžeme poskytnúť. Najväčší záujem je o Dom služieb, ktorý v súčasnosti prechádza rozsiahlou rekonštrukciou a poskytuje atraktívne priestory v centre mesta. V súčasnosti sú voľné kancelárske priestory v administratívnej budove na Ul. kpt. Nálepku.

Za redakciu sa pýtala A. Škurlová

Mestská polícia informuje

Dňa 15.8.2006 bola na MsP nahlásená krádež peňazí z predajne Lucia na Fučíkovej ulici v Giraltovciach. V spolupráci s občanmi mesta a OO PZ v Giraltovciach boli pacháteria T.O. z Trebišova a R.K. z Košíc vypátraní a odovzdaní OR PZ vo Svidníku, kde bolo proti nim vznesené obvinenie z podozrenia trestného činu krádeže.

Dňa 31.8.2006 asistovala hliadka MsP pri dopravnej nehode, ktorá sa stala na štátnej ceste 1/73 smer Giraltovce – Svidník v zákrute pod poľnohospodárskym družstvom.

Dňa 11.8.2006 v čase o 9.25 h. bolo telefonicky oznámené na MsP, že z objektu Lesná správa Giraltovce dvaja mladíci rozoberajú železné oplotenie okolo chodníka do Parku mieru. Šetrením boli ako páchatelia vypátraní a usvedčení D.Š. a Š. Č., obaja z Giraltoviec, ktorí odcudzené železo odviezli do zberných surovín Kovod v Giraltovciach. Po zdokumentovaní bol priestupok odstúpený na OU - Odbor všeobecnej vnútornej správy vo Svidníku.

Náčelník MsP
Juraj Šima

Viete že...

- September k nám hneď na začiatku vrátil leto. Po mesačnej augustovej pauze nám dobre padli teplé lúče mariánskeho leta, ako ho výstižne nazvali slovenskí meteorológovia. A tak sme september venovali záhradkám, ktoré nám napriek zlým predpovediam nadelili štedrú úrodu paradajok, papriky, kapusty, kalerábov. To všetko bolo treba spracovať a v tom sú giraltovské ženy majsterky. Patrí to k realizovaniu

„slovenského zázraku“, teda k schopnosti ako - tak slušne využiť aj z toho mála, čo tu zarobíme. Šikovné ženy sa chopia iniciatívy a uložia všetku úrodu do zavracích pohárov, súdkov, mrazničiek. Všetko to potom pomôže preklenúť dlhú zimu. Veru, mnohé z nás si nepovedia – „veď to kúpim v obchode,“ ale kalkulujú, aby ostalo na iné veci v rodinnom rozpočte.

- Spokojní boli mnohí aj s úrodou zemiakov, hoci jarné a letné povodne ohrozili a poškodili niektoré zemiakové polička.
- Hubári pokračovali v zbere lesných krásavcov aj v septembri. Nebolo ich už veľa, bolo sa treba nachodiť, ale aj taká prechádzka lesom v skorej jeseni má svoje čaro. Les vie človeka odmeniť. Aj keď si domov neprinesieme za batoh húb, isto-iste aspoň dobrú psychickú pohodu a príjemnú únavu.
- ZPCCH – organizácia zdravotne postihnutých v našom meste – zorganizovala v polovici septembra pre svojich členov rekondičný pobyt v Bardejovských kúpeľoch. 21 členov príjemne strávilo 5 dní v prekrásnom prostredí neďalekých kúpeľov.
- V priebehu septembra sa usilovne pracovalo na oprave rímskokatolíckeho kostola, ktorý kvôli ustavičným otrasom spôsobeným prechádzajúcimi ťažkými nákladnými autami, zaznamenal vážnejšie poškodenie statiky chrámu. Prejavilo sa to na postupne silnejúcom zvislom praskaní múrov kostola. Na túto skutočnosť častejšie poukazoval aj predchádzajúci pán farár. Situácia prerástla do štádia, že by sa muselo prikročiť k uzavretiu chrámu, a tak po vypracovaní statického posudku a projekčných materiálov rekonštrukčných prác sa veriaci spolu s p. farárom J. Andrejom rozhodli pristúpiť k realizácii opravy. Okolo kostola z južnej, západnej a východnej strany sa dávajú do hĺbky 5 metrov duté kovové pilóty, cez ktoré sa následne napustí betónová injektáž. Tá má posilniť svah a upevniť stavbu. Následne sa zrealizuje železobetónový veniec, ktorý upevní a rozšíri pôvodné základy kostola. Mesto výrazne prispelo sumou 350. 000,- Sk zo svojho rezervného fondu na túto opravu, ktorá bola na septembrovom zasadnutí poslaneckého zboru charakterizovaná ako havarijný stav, týkajúci sa vyše 2000 obyvateľov hlásiacich sa rímskokatolíckemu vierovyznaniu. Časť nákladov pokryli veriaci zo svojich zbierok.

Je škoda, že kostol postavený v r.1940 nemožno zaradiť do pamiatkovej starostlivosti, na čo tiež slúžia európske peňažné fondy, pomoc nemožno očakávať ani od nadriadených cirkevných orgánov, ktoré nedisponujú potrebnými zdrojmi. Keďže však chrám slúži veľkej skupine obyvateľov, piati z prítomných deviatich poslancov hlasovali za spomínaný finančný príspevok.

- So žiadosťou o pomoc pri odstránení problémov so zatekaním vody a zlým stavom odkvapov sa prihlásili aj veriaci gréckokatolíckej cirkvi. Ich žiadosť prezentoval prednosta MsÚ Ing. Čabala, ktorý sumu opráv vyčíslil na 150 000,- Sk. Poslanci teda schválili finančnú výpomoc aj tomuto chrámu v rovnakej výške 50 % z nákladov, teda 75 000,- Sk.
- Občania vystupujúci po schodoch k rímskokatolíckemu kostolu iste konštatovali zlý stav schodišťa, ktoré je po uplynulej tuhej zime opäť v havarijnom stave. Zvislé praskliny upozorňujú, že statika schodov je tiež vážne narušená. Mesto sa chce uchádzať o štátny príspevok na ich opravu so zdôvodnením, že k tomuto stavu dochádza postupne s narastajúcou dopravou na hlavnej štátnej ceste, ktorá sa umiestnila v 70. rokoch kvôli vyrovnaníu cesty priečne cez svah, ktorému teraz ohrozuje statiku.

- Dobrou správou pre nás je, že sa v štátnom rozpočte počíta so skorou realizáciou rekonštrukcie cesty z Giraltovec do Svidníka v sume 128 mil. Sk. S prácami by sa malo začať ešte v tomto roku.
- Mestská knižnica sa od posledného septembrového zasadnutia riadi novým knižničným poriadkom. Patria k nemu aj nové poplatky, ktoré budú činiť 15,- Sk ročne pre deti a mládež, 20,- Sk pre dôchodcov, 30,- Sk pre dospelých, zľavu majú aj zdravotne postihnutí občania, tí platia tiež 20,- Sk ročne. Stúpili aj sankčné poplatky za upomienky o 10,- Sk za každý druh, teda 20,30, a 40,- Sk, tiež medziknižničná výpožičná služba. Zmenila sa aj výpožičná doba – pribudne jeden tzv. „dlhý“ deň, ktorým bude piatok do 18,00 hod. Zohľadňujú sa ním najmä potreby dochádzajúcich študentov. Štvrtok bude preto kratší deň, výpožičná doba potrvá len do 11,00 hod. Výpožičky sa začínajú denne od 9,30 hod. Knihy sa vypožičiavajú na 30 dní, periodik na 7 dní, výpožičná doba kníh sa môže predĺžiť 3x, ale len ak kniha nie je rezervovaná, a to pred uplynutím výpožičnej lehoty.
- Pracovníci MsÚ predložili v septembrovom pléne MsZ žiadosť o predaj pozemku spolu so skladom – starou budovou v priestoroch vedľa polikliniky. Pozemok by mal slúžiť na výstavbu zdravotníckeho zariadenia s oddelením pediatrie a stomatológie, záujemcom je MUDr. Hrinko. Pozemok spolu s budovou navrhovalo mesto za 100-tisíc Sk vzhľadom na to, že budova je už nefunkčná a je potrebné ju asanovať. Po prerokovaní v pléne sa priamy predaj zrušil a zvolila sa forma predaja dražbou s vyvolávacou cenou minimálne 300 tisíc Sk. Zároveň poslanci zaviazali budúceho záujemcu, aby budova bezpodmienečne slúžila iba na zdravotnícke účely. Vedľa polikliniky by teda mala vyrásť pekná funkčná budova slúžiaca pacientom z Giraltovec a okolia. Jej plány záujemca predložil plénu a je nielen funkčná, ale prispeje aj k peknému výzoru mesta.
- Do nových priestorov by sa mala presťahovať aj vinotéka p. Juhu a novozriadená predajňa lahôdok p. Foltína. Obaja páni sa totiž uchádzali o už predtým schválený pozemok susediaci s blokom G v blízkosti autobusovej stanice.
- Poslanci schválili predloženú žiadosť s dodatkom, aby budova nezasahovala do životného priestoru obyvateľov bloku G, teda musí byť dodržaná primeraná vzdialenosť od bytoviek. V centre mesta teda môžeme počítať s ďalšou funkčnou budovou, mesto má v tejto súvislosti tiež v úmysle postupne likvidovať činnosť provízorných predajných stánkov. Cena v tomto atraktívnom priestore je 750,- Sk/m².
- Máme schválený jeden volebný obvod. Podľa zákona, ak počet poslancov nepresahuje 12, je v obci možný iba 1 volebný obvod, to znamená, že všetci občania volia všetkých 11 poslancov mestského zastupiteľstva. Tento návrh bol predložený už v predchádzajúcom volebnom období, tesnou väčšinou však bol vtedy nielen nelogicky, ale aj v rozpore so Zákonom neschválený. V tomto systéme máme my občania väčšiu možnosť ovplyvniť, kto nás bude nasledujúce 4 roky zastupovať, obhajovať naše spoločné záujmy. Doteraz sme mali túto možnosť iba tretinovú, teda ovplyvňovať výber 3-4 ľudí vo svojom obvode. V tomto systéme majú možnosť presadiť sa vlastne iba výraznejšie osobnosti, ktoré sú v meste dostatočne známe. Snahu zaviesť jeden volebný obvod majú nielen politické strany na území celého Slovenska pri voľbách do parlamentu, zatiaľ však nedošlo k dohode. My , 2850 voličov, si teda v decembrových voľbách vyskúšame, ako funguje nový systém.
- Ukázalo sa, že mesto je dobrým majiteľom mestskej polikliniky, v priebehu 1 roka sa mu podarilo stiahnuť dlžoby vyše 1,7 mil. Sk za energie takmer na nulu, pričom zrealizovalo aj viaceré dôležité opravy, ktoré si už budova nutne vyžadovala. To všetko za pochodu, teda nepretržitej prevádzky činnosti zdravotníckeho zariadenia.

- Poslanci sa na mestskom zastupiteľstve dožadovali vyriešenia zlého prístupu do starej časti cintorína. V jesenných pluštiach je prístup po zablatenom vyšliapanom chodníku ťažký, najmä pre starších ľudí. Do Dušičiek by sme teda mali mať nový chodník, ktorý sa už pripravuje, zatiaľ však trvá usádzanie pôdy po stavbe oporného múru. Na okraj tejto správy však treba podotknúť, že v spomínanom priestore vzniká nové smetisko. Pritom veľkoobjemový kontajner je iba pár metrov ďalej, je nám stále k dispozícii. Teda nielen žiadajme, ale aj dodržiavajme isté normy správania, spolužitia.
- Často konštatujeme, že odpadky sú všade inde, len nie v na ne určených košoch. Stav poniektorých je ale havarijný, chýbajú im dna, očividne už doslúžili. Odpad z nich už vypadáva a končí na zemi, niekedy ani nie vinou nás – občanov.
- Ako ľudia, ktorí si sotva vedia vážiť svoju históriu, sme sa prejavili aj vo vzťahu k buste J. Goldbergera. Čoskoro po jej inštalovaní sa našiel „dobrodinec“, ktorý ju poškodil (chýba písmeno v názve). Na chybu jednotlivca potom doplácame všetci.
- Pracuje sa aj na stavbe lávky cez Radomku, ktorá má skrátiť cestu na ústav. Zatiaľ sa však konštrukcia prerába, keďže jej šírka nevyhovuje pre rodičov s detskými kočiarikmi. Škoda, že sa táto skutočnosť nevzala do úvahy hneď. Touto stavbou síce jedným pomôžeme, ale zároveň iným spôsobíme hlavybolenie, budú totiž musieť strážiť alebo ohradiť políčka a záhrady v blízkosti lávky.
- V zlom stave máme aj chodník pred blokom A, na ktorý však už v tomto kalendárnom roku nezvýšia peniaze. Uskutočnili sa početné výstavby chodníkov v centre mesta, ktoré mestu pridali na kráse.
- Nepochopiteľné sú pre niektorých občanov opätovné žiadosti o výstavbu ďalšieho chodníka od blokov A,B ... smerom k predajni BALA. Len teraz sa tam dokončil krásny andezitový chodník, ktorý šikmo pretína parčík za sochou Hlovíka. Tento však dotknutým obyvateľom nevyhovuje, chcú iný, o pár metrov posunutý rovnobežne pred ich vchod do bytovky. Ťaží sa im prejsť pár metrov, a tak radšej usilovne vyšliapávajú svoju vlastnú skratku. Záhradníci im posadili do cesty väčší ker, ten však nestačí vytvoriť prekážku, tvrdošijne pokračujú vo svojej vlastnej ceste. To by bolo v poriadku, veď je známe, že ľudské cesty sa nie vždy stotožňujú s oficiálne vybudovanými, ľudia majú snahu správať sa racionálne a predpisy či vybudované chodníky nemajú silu tú krásnu snahu po troche slobody prekaziť. Ale prečo žiadať mesto, aby im pár metrov vedľa jedného chodníka budovalo ďalší? Veď tá ich skratka má v sebe aj čaro zakázaného ovocia a to vždy chutí najlepšie!
- Ktovie, ako to bude s poplatkami za vývoz smetí od januára. Hanušovce totiž od nás žiadajú navýšenie poplatku za uložené tony odpadu na ich skládke. Je to síce v rozpore so zmluvou z roku 1992, ale zároveň nepríjemný fakt. Možno by sme mali byť dôslednejší pri separovaní, veď stále existujú občania, ktorí neseparujú vôbec. Bud' sú pripohodlní, alebo si myslia, že „zadarmo ani kura nehrabe.“ Veď separujúci občania zatiaľ mali zo svojej činnosti iba **dobrý pocit**, žiadne iné výhody im mesto zatiaľ nepriznalo. Aj keď som ja osobne bola spočiatku za využitie získaných peňazí skôr na nejakú spoločnú vec, napr. časť chodníka, fontánu a pod., teraz si uvedomujem, že najsilnejšou pákou by bol predsa asi len znížený poplatok pre separujúcich. Pravda, to by znamenalo aj zvýšené úsilie pre príslušných zamestnancov MsÚ.
- Združenie RÉS PUBLIKA v rámci svojej práce s mládežou získalo 76 tisíc SK na svoj projekt „Odteraz aj mladí.“ Mesto im na činnosť prispelo sumou 10 000.- Sk, účasť mesta bola podmienkou získania grantu. Prvou väčšou akciou základnej témy – Participácia mladých na rozvoji obce – budú paralelné voľby do mestského zastupiteľstva.

- Obyvatelia bytoviek K,L,M,N, budú mať konečne garáže. Ich výstavbu schválili poslanci na poslednom MsZ.
- V meste nám vzniklo nové konzorcium na spracovanie projektov pre vytvorenie Strediska sociálnych služieb v Gíraltovciach. Tvorí ho Mesto Gíraltovce, Špeciálna základná škola a združenie Vidiek. Vypracovaním štatútu a zároveň zastrešením tohto konzorcia bol poverený riaditeľ ŠZŠ Mgr. Peter Kimák – Fejko.
- Na pretras opäť prišiel priemyselný park v našom meste. Mal by byť v priestoroch ČSAO a na prilahlých 2 ha pôdy, o ktoré má záujem firma Karibik, s.r.o. Zaoberala by sa výrobou a spracovaním umelohmotných fliaš, výrobou peletiek z rýchlorastúcej čínskej vrby (na 300 ha) a výrobou paliet z umelej hmoty, ktorými chce Európska únia nahradiť doterajšie nie veľmi hygienické drevené palety. Zamestnanie by tu našlo 70-75 občanov, na ktorých by neboli kladené vysoké odborné požiadavky, takže šancu zamestnať sa by našli aj ľudia so základným vzdelaním. Firma potrebuje vybudovať ďalšiu čističku vôd.

Predchádzajúci záujemca o priemyselný park, ktorý chcel poskytnúť až 1400 pracovných miest, zatiaľ čaká, aký bude osud výstavby vodnej nádrže pri Hanušovciach.

- Počet žiakov základnej školy opäť poklesol. Boli otvorené dva prvé ročníky, plus jeden nultý pre šesťročné rómske deti s počtom 15 žiakov, ktoré sa pripravujú v triede s kvalitnou vyučujúcou a pomocnou asistentkou. V meste a okolí sa začína boj o žiakov, veď s každým žiakom škole prichádza normatív okolo 25- tisíc Sk. Do škôl teda vstúpila tvrdá ekonomika a je tu ešte jedna hrozba, nezamestnanosť vyučujúcich s kvalifikáciou pre roč. 1.-4. Vedenie školy zatiaľ rieši tento problém presúvaním časti učiteľiek na ročníky 5.-9. Aj toto riešenie však má svoje hranice. V tomto roku je teda na ZŠ 607 žiakov, z nich 58 prvákov a 73 deviatakov. 253 žiakov sa vyučuje na ročníkoch 1.-4.
- Na Základnej škole sa v priebehu septembra konečne vymieňajú staré opotrebované okná za moderné eurookná, ktoré sľubujú úsporu energie a iste vylepšia aj vzhľad a bezpečnosť budovy. Menej logické však je, že hoci peniaze na túto akciu boli už v júni, s prácou sa začalo, až keď sú deti v laviciach a potrebovali by kľud na vyučovanie. Veď tých vyučovacích dní je stále menej vďaka rôznym voľnám a sviatkom, preto by bolo potrebné stopercentne využiť aspoň dni, ktoré zostali. Nemenovaný pán spočítal, že sa naši žiaci fakticky učia iba pol roka, zvyšok sú víkendy, prázdniny, sviatky a iné.
- 15. september patril v našom meste okrem významného sviatku aj Memoriálu Dr. Juraja Mackulína. Bol to športový deň - futbalový turnaj venovaný mladým talentom, žiakom z gíraltovskej a okolitých ZŠ. Zorganizovala ho rodina Mackulínová, mesto a Základná škola v Gíraltovciach, v ktorej p. Mackulín pôsobil celý svoj pracovný život.
- 16. septembra vo večerných hodinách prešla naším mestom štafeta v rámci Behu vďaka na trase Banská Bystrica – Kalinov. Jej tradičné zastavenie býva pri Soche matky, kde si prítomní zaspomínajú na dni Povstania, ktorému je toto podujatie zasvätené. Skupina bežcov prevzala stuhu vďaka za naše mesto, vypočula si príhovor primátora nášho mesta, tiež slová spomienok na Povstanie i vyjadrenie uznania tým, ktorí už 35. rok absolvujú túto náročnú trasu, aby dokázali, že nezabúdame. Vyslovil ich organizátor Behu vďaka Dr. Milan Sidor.
- S vyšším počtom žiakov na štvorročnej vetve štúdia začínajú v tomto školskom roku na gymnáziu. V 1.ročníku zasadne 34 15-ročných študentov. Prímu v rámci osemročného štúdia bude navštevovať 26 žiakov.

- Vyšší počet žiakov má v tomto roku Špeciálna základná škola v Giraltovciach. Je ich 69, z nich 6 prvákov. V novozriadennom komunitnom centre sa budú špeciálni pedagógovia venovať v individuálnom prístupe 8-im deťom s ťažšími učebnými poruchami.
- Materská škola sa v tomto roku bude venovať predškolskej výchove 140 detí. Z nich je 60, začiatovníkov, v poslednom ročníku, ktorý je predstupňom k vzdelávaniu na ZŠ, je 60 detí.
- Naša Združená stredná škola SD- Jednota bude v tomto šk. roku vzdelávať 300 študentov. Do prvého ročníka nastúpilo 78 mladých ľudí.
- V júni vydala Základná umelecká škola v Giraltovciach bulletin, v ktorom sa prezentujú výsledky práce literárno-dramatického odboru v oblasti vlastnej tvorby. Práce z poézie i prózy dopĺňajú ilustrácie, ktoré sú tiež dielom žiakov ZUŠ, a to jej výtvarného odboru.

Alžbeta Škurlová

Z HISTÓRIE GIRALTOVIEC

Tajné rituály slobodomurárov

Slobodomurári sú ťažko definovateľnou skupinou ľudí, ktorí sami seba označujú ako bratstvo. Táto tajná spoločnosť zhrnula svoje prísne pravidlá v Anglicku až začiatkom 18. storočia. Stručne by sa dalo povedať, že podľa zásad tolerancie sa usiluje o mravné a duchovné zušľachtenie ľudstva. Vyvinula sa pravdepodobne zo stredovekých remeselníckych cechov či lóží. Svoje pomenovanie má odvodené od budovateľov chrámov, ktorí sa v minulosti tešili veľkej úcte. Keďže sa mohli po krajine pohybovať bez obmedzení, nazývali ich aj slobodní murári.

Postupne členovia slobodomurárskych lóží prijímali do svojich radov nielen remeselníkov, ale aj ďalšie významné osobnosti svojej doby. Používanie materiálov, pracovných nástrojov a metód niekdajších starých stavebných majstrov si zachovali, nadobudli však čoraz viac symbolický význam. Slobodomurár sa napríklad ako neotesaný kameň snaží „opracovať“ do ušľachtilého tvaru, aby bol vhodným kameňom pomyselnéj stavby, ktorá predstavuje ľudstvo. Preto sa členovia spoločnosti pri svojej ceste k sebazdokonaľovaniu usilujú o humanitu a toleranciu.

Pri šírení tajomného hnutia vznikali aj legendy. Podľa jednej z nich biblický kráľ Šalamún okolo roku 950 pred Kristom poveril majstra Hirma Abiffa, aby dohliadal na stavbu jeruzalemského chrámu. Ten zaviedol podľa vzdelania tri stupne remeselníkov – majstrov, tovarišov a učňov. Každá zo skupín používala svoje symboly a znaky, podľa ktorých sa vedeli navzájom identifikovať. Raz sa však chceli traja tovariši dostať k peniazom majstrov, preto Hirma zajali, mučili ho, aby ho donútili prezradiť heslo. Keď sa im ho nepodarilo zlomiť, zabili ho uholníkom, pravítkom a kladivom.

Nielen tieto, ale aj ďalšie nástroje sú dodnes znakmi slobodomurárstva. Zachovalo sa tiež rozdelenie členov do troch stupňov. Neodmysliteľnou súčasťou spoločnosti je používanie svojskej symboliky. Predpisy s prísnosťou určovali, že miesto, kde sa členovia stretávali, má svoju severnú stranu vyhradiť učňom, južnú tovarišom. Majster zas sedával na vyvýšenom východnom konci miestnosti.

Stretnutia konajúce sa väčšinou v tajnosti v noci začínali úderom veľmajstrovho kladiva, symbolickým rozsvietením svetla v strede a rozprestrením rituálneho koberca, tzv. tapisa. Prijímanie adeptov na členstvo v lóži začínalo vždy meditáciou uchádzača, budúceho učňa, pri stole s presýpacími hodinami, Bibliou a lebkou. Až potom predstúpil pred bratov, na očiach mal pásku, ľavú stranu košele odhrnutú. Jednu časť nohavíc si musel vyhrnúť nad koleno a topánky rozopnúť. Po zodpovedaní otázok nasledovala

prísaha, adept pokľakol nahým kolenom na stoličku, pravú ruku položil na evanjelium a ľavú na obnaženú hrud' na mieste srdca. Učňom sa stal po tom, čo dostal cechovú zásteru a biele rukavice ako symbol čistoty myšlienok a skutkov. Podobné rituály sa konali aj pri povyšovaní do vyšších stupňov. Tovarišom sa mohol stať učeň až po vykonaní konkrétnych prác, čím mal symbolicky otesať skalú na kameň. Pri pasovaní za majstra alebo veľmajstra sa zatemnila miestnosť, do ktorej už predtým umiestnili truhlu s kostrou, symboly minulého života. Nasledovala otázka, či adept nie je hľadaným vrahom legendárneho Hirama. Až keď uchádzač prisahal, že je nevinný, stal sa majstrom a dozvedel sa heslo. Všetky rituály mali symbolický význam a mohli sa líšiť podľa toho, ako bola lóža zameraná, prípadne kde pôsobila.

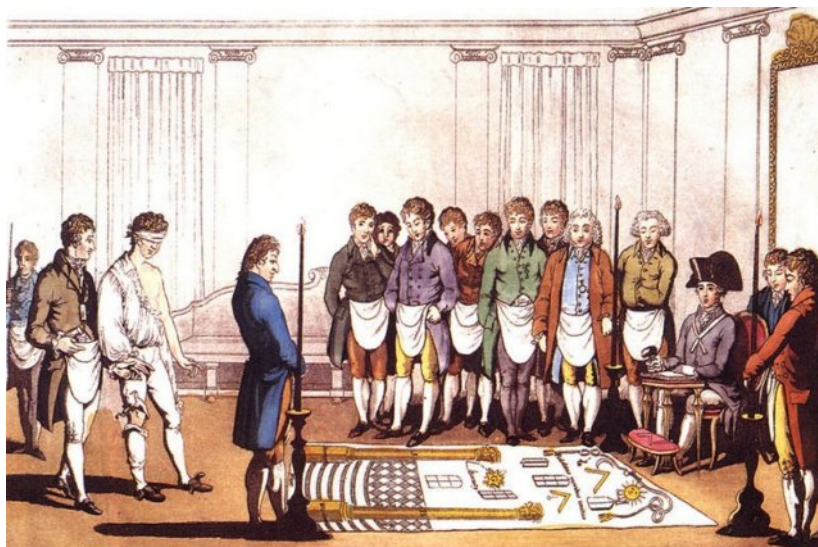
Aj keď slobodné murárstvo vzniklo v Anglicku, veľmi rýchlo sa rozšírilo aj do ostatných krajín, najprv do Škótska a Írska, potom do USA a Kanady, Francúzska, Talianska, Nemecka i Ruska. Zo známych osobností, ktoré boli údajne slobodomurármi, možno spomenúť hudobných skladateľov Mozarta, Haydna a Liszta, spisovateľov Goetheho a Puškina, viacerých amerických prezidentov i európskych panovníkov, ruského generála Kutuzovova (ktorého vojská prechádzali po bitke s Napoleonom pri Slavkove aj cez Giraltovce), ďalej to boli filozofi Montesquieu, Voltaire a Herder, zo slávnych Slovákov sa zvykne niekedy uvádzať meno Milana Rastislava Štefánika.

Prvá slobodomurárska lóža v Uhorsku vznikla v sedmohradskom Brašove. Na naše územie sa zas toto hnutie dostalo vďaka poľským emigrantom, ktorí tu utekali pred ruskou armádou. Najstaršia lóža na Slovensku sa volala *Kcnotnému cestovateľovi* a vznikla 24. júna 1769 v ned'alekom Prešove. Neskôr sa stala materskou lóžou pre podobné spolky v Ľubici, Kežmarku či Banskej Štiavnici.

Od roku 1771 pôsobila lóža okrem Prešova tiež v Giraltovciach, ktoré sa tak stali v poradí druhým centrom slobodomurárov u nás. Predpokladá sa, že giraltovská lóža mala rozenkruciánsky charakter, to znamená, že jej členovia sa okrem uplatňovania slobodomurárskych pravidiel venovali aj alchýmii. Predpokladom pre takéto tvrdenie je skutočnosť, že jeden z jej členov, stoličný prísediaci gróf Podturniansky (Pottornyay), si vo svojom dome v Giraltovciach zriadil alchymistické laboratórium.

Obraz sociálneho postavenia členov giraltovskej lóže si môžeme urobiť na základe údajov z rokov 1773–1776. Vtedy do nej patrili vychovávateľ Martin Heinzeli, stoličný pokladník Tomáš Dionýz Podturniansky, gróf Jozef Török, giraltovský evanjelický farár Imrich Brezovický (Berzeviczy), šarišský stoličný zememerač Ferdinand Heinzeli, kapitán Jozef Ladislav Jesenovský, evanjelický farár Imrich Krasnec a napokon tiež Peter Ladislav Podturniansky, pôvodne koncipient uhorskej dvorskej komory, neskôr sekretár uhorského miestodržiteľstva. Giraltovská lóža bola s prešovskou veľmi úzko prepojená, viacerých členov, najmä zo Šariša a Zemplína, nájdeme v zoznamoch obidvoch spoločností.

Niekedy v 80. rokoch 18. storočia začala činnosť slobodomurárov v Šariši upadať. Súvisí to s odchodom Martina Heinzeliho z postu veľmajstra. Abafi, známy historik slobodomurárstva, píše o prešovskej lóži: „*Heinzeliho odchod ponoril ju do smrteľného spánku. On bol jej dušou. Dve desaťročia stál na jej čele a napriek jeho podradenému postaveniu – ako vychovávateľ – zaujímal vážene miesto v zväčša aristokratickom a šľachtickom spolku.*“ Už čoskoro po zmene vo vedení došlo k veľkému rozkolu. Členovia, ktorí odmietali rozenkruciánske slobodomurárstvo a jeho alchymistické praktiky, si založili novú lóžu v Zemplíne, konkrétne v Novom Meste pod Šiatrom (Satoraljaújhelyi). Najstaršia lóža na Slovensku tak definitívne zanikla. A s ňou tak skončila aj časť giraltovských dejín, síce krátka, zato zaujímavá. Veď kto by nechcel z neušľachtilých kovov vyrobiť zlato, ako sa o to pokúšali alchymisti. Možno aj tí v Giraltovciach.

Uvádzanie uchádzača o členstvo v slobodomurárskej lóži do učňovského stavu

ŽIJÚ MEDZINAMI

Žijeme vo zvláštnom období, rýchlo a neustále sa meniacom . Čas akoby dostal krídla, deň za dňom nebadane plynú v kolotoči života. Na dvere zaklopal október. Je jeseň, v prírode, v ľudskom živote. Jeseň zavítala aj do života pána Jána Čížeka.

Narodil sa 4. októbra 1926 v našom meste, tu vyrástol a prežil 80 rokov svojho života. Naše osudy nie sú ľahké, sme rôzni a aj naše osudy sú často pohnuté. Korene jeho rodiny siahajú až za more, tam naši predkovia často hľadali obživu. Niektorí sa tam usadili natrvalo, iní sa vrátili, rodičia pána Čížeka sa vrátili do svojho rodiska. Pochádza z 11 detí, je to veľa a starostlivosť o ne bola pre rodičov iste náročná, ale aj poučná a vzácna. Deti sa museli naučiť deliť so všetkým, starať sa jeden o druhého a vzájomne si pomáhať. Veľa z toho prešlo aj do jeho vnútra, vyrylo tam pečať chudobného, ale dôstojného života.

Akú podobu mala jeho mladosť? Absolvoval základnú školu, ukončil meštianku a vyučil sa za stolára. Školou jeho života bol odchod do Čiech, tam pracoval u súkromníka vo vyučenom odbore a stal sa v ňom majstrom. No nebol tam dlho, náhoda vždy zohráva v živote človeka svoju úlohu. Pri jednej z návštev doma mu bola ponúknutá práca stolára, tak sa rozhodol vrátiť. Bol mladý, práca mu išla od ruky, svet sa mu práve otvoril. No osud, ten sa s človekom občas kruto zahrá, zrazí ho v rozbehutej ceste života a on padne na zem a nevie ,ako ďalej. Aj u neho to bol moment, krátka chvíľa, ktorá navždy a natrvalo poznačila jeho život. Odtrhnutá doska, úder do hlavy, úraz so strašnými následkami. Lekári tvrdili, že prežil iba zázrakom. Ved' bol taký mladý, 26 rokov, úplný začiatok života a pre neho koniec pracovných ambícií, koniec všetkých krásnych snov.

No človek má v sebe silu, veľa sily, v prípade pána Čížeka to bola pevná viera. Vždy bol veriacim človekom a viera ho drží na hladine života dodnes. Je jeho pevnou záštitou

a živým prameňom života. Prežil operáciu a postupne sa uzdravoval, trvalo to roky, no navždy zostal invalidom. No život nám nielen berie, ale aj dáva, jeho ťažko skúšal už od útlej mladosti, no daroval mu dobrú manželku a dvoch synov. Čo on pre nalomené zdravie nevládal, zvládala manželka, bola to silná a obetavá žena. Musela pracovať, lebo rodina potrebovala peniaze a ona sa vedela v živote obracať. V takejto ťažkej rodinnej situácii stavali dom a jeho stavba ležala na jej pleciach. Zvládla všetko a patrí jej náš obdiv, že nezlyhala, deti a manžel v nej mali svoju pevnú oporu. Rozdala im všetku svoju lásku, no vyčerpala sa, ochorela a pred časom ich opustila. No navždy ostala svetlým bodom života ich rodiny, no ani po jej odchode sa život ich rodiny nezastavil, pokračoval v zaužívanom rytme. Starostlivosť o otca padla na plecia synov. Chlapci vyštudovali, založili si vlastné rodiny a zaradili sa do života. Dnes sa ich otec teší z vnúčat a pravnúčat.

Ako vyzerá deň pána Čížeka? Ráno vstáva, postára sa o seba, číta noviny, trocha pracuje. V mladších rokoch pracoval oveľa viac, staral sa o záhradu, pracoval okolo domu a dokonca vyrobil nábytok do celého domu. Ťažko chorý, ale majster vo svojom odbore, kúsok po kúsku urobil pevný nábytok, ktorý im drží dodnes. Určite ho táto práca hriala pri srdci, ťažko chorý človek bol užitočný svojim blízkym, takto im splácal ich opateru a nekonečnú lásku.

Jeho veľkou láskou je aj šport a politika, zaujíma sa o tieto dve oblasti a nič mu neujde z diania okolo nich, číta tlač, sleduje správy, takže je informovaný o všetkom, má svoj názor a často radí svojim synom. Modlitba a futbal sú pevnou súčasťou jeho života. Presvedčivo o tom vypovedajú jeho nedele. Ráno do kostola, popoludní na futbal, tak to trvalo roky. Dnes je pekné, že jeho syn ho doprevádza tam, kde jeho duša nachádza naplnenie.

Predovšetkým je to človek zásadový, vždy striktne trval na svojich zásadách a všepoval ich aj do života svojich detí. Je tiež dobrým ekonómom, vždy rozdelil peniaze na všetko, čo bolo prvoradé, všetky poplatky včas uhradil. Statočný človek sa vždy o všetko postará, takto žije aj on, zbytočne nemiňa, ale na základné potreby nikdy nezabúda. Ak človek takto žije, dostane odmenu, pokoj do duše a do srdca. A pán Čížek pokoj priam vyžaruje, ťažko pochopiť, že tak ťažko skúšaný človek dokáže pokojom naplniť svoje dni. Je to dar za jeho vytrvalú vieru a denné modlitby. K jeho 80 - tým narodeninám mu vyslovujem tichú a úprimnú duchovnú podporu, aby všetky jeho dni ostali jasné a pokojné.

Anna Mitaľová

K VZÁCNEMU ŽIVOTNÉMU JUBILEU

NAŠA OBČIANKA PANI HELENA BAJCÚROVÁ SA 27. OKTÓBRA 2006 DOŽÍVA VZÁCNEHO ŽIVOTNÉHO JUBILEA - 100 ROKOV. K TOMUTO NEZVYČAJNÉMU, NO O TO VZÁCNEJŠIEMU ŽIVOTNÉMU PRELOMU JEJ PRAJEME VŠETKO DOBRO SVETA, DOBRÉ ZDRAVIE, POKOJ V SRDCI A VEĽA, PREVEĽA LÁSKY OD JEJ NAJBLIŽŠÍCH.

ŽELÁME SI, ABY SA VYPLNILO JEJ PRED NEDÁVNOM VYJADRENÉ PRIANIE - ABY SA ĽUDIA MALI RADI, DOKÁZALI POKOJNE SPOLUNAŽÍVAŤ A DÁVAŤ SI VZÁJOMNE LÁSKU A POROZUMENIE.

Pod'akovanie nášmu Topľanu.

Váš FS Topľan sa zúčastnil na prijatí a vysvätení obecného erbu v Tokajíku dňa 2.9.2006.

Dovoľte mi, aby som Vám osobne, a taktiež vedeniu mesta Giraltovcu vyslovil srdečné pod'akovanie – myslím, že aj v mene všetkých prítomných – za mimoriadne krásny a hodnotný program, ktorí Vaši mladí a temperamentní účinkujúci predviedli. V neposlednom rade aj vedúcemu súboru, pre mňa neznámemu, ale milému človeku, ktorý úžasne svojou mimikou a pohodou v hľadisku komunikoval s účinkujúcimi.

Aj keď som naturalizovaný 60 – ročný východniar, mám rád túto formu zábavy. Videl som veľa FS profesionálnych i amatérskych, ale ten úžasný dojem, ktorý vo mne zanechal ten Váš, ma nenechal ľahostajným a rozhodol som sa Vám vyjadriť pod'akovanie, že v dnešnej neľahkej dobe ste našli prostriedky a podporujete dedičstvo svojich predkov.

Všetko, čo človek robí, nemusí byť vždy adekvátne námahe / vid' giraltovský futbal/, ale to, čo úspešne žije, treba si chrániť a zveľad'ovať.

Ešte raz Vám chcem pod'akovať, vážený pán primátor, ako reprezentantovi mesta za krásny umelecký zážitok, ktorý obohatil všetkých prítomných na podujatí Vášho FS v Tokajíku.

Prosím, pod'akujte aj všetkým účinkujúcim a vedúcemu súboru za vzornú reprezentáciu mesta.

S úctou

Chochul Vladimír

Giraltovská študentka úspešná v literárnej súťaži

IHNÁTOVE HANUŠOVCE

Kultúrna verejnosť si v tomto roku pripomína 65. výročie úmrtia básnika, prozaika, dramatika, literárneho kritika Jána Ihnáta. Hanušovský rodák / 27. 3. 1918 – 22.7. 1941 / zanechal po sebe v rukopise dva romány Zápisky o mŕtvych a Nákaza, dve divadelné hry Nevernica a Pán profesor, viacero úspešných noviel i väčšie množstvo básní. Vydanie rukopisného diela „slovenského Wolkra“ prisľúbil hanušovský primátor mesta Ing. František Tkáč. Pri príležitosti tohtoročného jubilea svojho rodáka mesto Hanušovce nad Topľou a Školský úrad Hanušovce nad Topľou vyhlásili začiatkom roka regionálnu autorskú literárnu súťaž pod názvom IHNÁTOVE HANUŠOVCE 2006. Účastníci súťaže z troch vekových kategórií poslali porote 161 poetických, prozaických a dramatických prác, ktoré posúdila odborná porota v zložení PhDr. Eva Kollárová /Stará Lubovňa/ a Mgr. Peter Karpinský, PhDr./Prešov/. Slávnostné vyhodnotenie 1.

ročníka literárnej súťaže sa uskutočnilo 24. júna 2006 v reprezentačnej sále hanušovského vlastivedného múzea. Po bohatom kultúrnom programe sa účastníci súťaže zúčastnili slávnostného odovzdávania cien a rozborového seminára. Okrem bohatých umeleckých zážitkov z kultúrneho programu, rozborového seminára a samozrejme aj hodnotných cien odniesli si z Hanušoviec nad Topľou aj pútavý spracovaný zborník víťazných prác, ktorý pre nich pod názvom IHNÁTOVE HANUŠOVCE 2006 pripravili organizátori. Úvod zborníka obsahuje životopis a hodnotenie literárneho diela Jána Ihnáta, spomienky na neho z pera žijúcich pamätníkov a množstvo fotografií z Ihnátovej života od jeho i niekdajších priateľov a najbližších príbuzných. Súčasťou úvodnej časti zborníka je aj ukážka z literárnej tvorby Jána Ihnáta v podobe zverejnenia novely Nedokončený sen.

Za zmienku stojí aj konštatovanie, že jedno ocenenie odbornej poroty poputovalo z Hanušoviec aj do Giraltoviec. Čestné uznanie v II. kategórii žiakov stredných škôl získala študentka gymnázia Viktória Staškovičová za báseň Ďakujem, ktorá už tradične žne úspechy v podobných súťažiach. Verím, že v nasledujúcom ročníku literárnej súťaže IHNÁTOVE HANUŠOVCE 2007 bude počet súťažných prác od žiakov giraltovských škôl aj seniorov oveľa väčší, ako bol v úvodnom ročníku.

Mgr. Štefan Socha

Z činnosti DSS

Jednou z akcií tohto leta bol aj týždenný pobyt našich klientov na **Domaši – DOBREJ**. Rekreačný pobyt sa konal v **dňoch 6. – 13.8.2006**.

To, že naši klienti opustili bránu DSS a išli autobusom, bol prvý zážitok, ku ktorému sa pridali ďalšie. Samotné prostredie Domaše, voda a plávajúce plachetnice vyvolávali na tvárach klientov úsmev. Dobranská zátoka bola veľmi pekná. Personál nám vychádzal v ústrety, a nebolo nič, čo by sa nedalo z našich požiadaviek k strave zariadiť. Klienti mali svoje izby, k nim prislúchajúce príslušenstvo. Strava bola výborná. Klienti si ju pochvaľovali a na niektorých bolo vidieť po týždennom pobyte, že im strava pridala aj na kilách. Klienti mali svoj harmonogram, podľa ktorého sme sa riadili, čo sa týkalo aktivít mimo ubytovne. Niekedy nám ich narušil dážď, takže sme mali pripravený náhradný program, ako boli rôzne súťaže, spoločenské hry, športové hry, nechýbali ani diskotéky. Po daždivom počasí sa predsa na nás usmialo aj slnko. Snažili sme sa využiť každú slnečnú chvíľu. Klienti chodili na prechádzky do lesa, na vode sa im páčila plavba na plachetnici a na vodných bicykloch. Aj keď nám počasie veľmi neprialo, dážď sa striedal so slnkom, vždy, keď sa dalo, sme sa chodili opaľovať a kúpať. Kúpanie striedali loptové hry pri vode.

Dňa 9.8.2006 nás navštívili naši klienti a kolegyne z domova. Opekačka pri kozube, ktorý vlastní ubytovňa, mala svoje čaro.

Klienti odchádzali šťastní, plní otázok, či ešte na Dobrú niekedy prídeme.

Zamestnanci DSS

MLAĎ VO SVETE

Letný čas, čas prázdnin a dovoleníek je okrem iného aj časom na stretnutia, stretávanie sa. Nielen plánované, organizované, ale aj náhodné, a práve tie sú nesmierne vzácne. Niekedy stačí pozdravom, niekedy oslovením a snahou o rozhovor, ale nezáleží na forme. Vždy je príjemné a hlavne poteší. Trvá iba chvíľku, tým si „ho“ zaradím, pripomeniem, umiestnim do príslušného obdobia, triedy, kolektívu aj lavice. No a poteší, poteší vtedy, keď po celé tie roky sa človečik snažil, pracoval na sebe, skúšal, absolvoval prehry a výhry, ale výsledok stál za to. Dokázal si nájsť dôstojné miesto a hlavne obstáť. A bola to aj pre mňa pestrá paleta stretnutí a najmä rôznych životných skúseností.

Monika Vasilišinová – Miňová, skromná, výborná žiačka, ale primerane ambiciózna, o čom svedčí jej rebríček snáh až po dnešok. Poprosila som ju, aby sa s nami podelila o svoje skúsenosti, ale najmä úspechy za tie roky, čo opustila naše mestské školy, jej ďalšie štúdium, pracovné zaradenia, jej rodina a samozrejme, jej rodisko, naše Giraltovce a jej vzťah k nemu.

M. Gazdičová

V Giraltovciach som vyrastala, prežila prvé lásky ,ale aj sklamania, učaroval mi volejbal, chodila som tu do jasličiek, materskej školy a základnej školy a samozrejme, že do svojho rodného mesta sa rada vraciam. Keďže som túžila už od malička stať sa učiteľkou materskej školy, moje prvé kroky po základnej škole viedli do Prešova na Strednú pedagogickú školu. Počas stredoškolského štúdia som sa aktívne venovala volejbalu, ktorého vynikajúce základy som dostala od manželov Čížekovcov. Hrala som za UPJŠ a neskôr za ZVL Prešov a ako kapitánka družstva som mala možnosť spoznať so svojím družstvom rôzne mestá Slovenska, Poľska, Maďarska a Ruska.

Po maturite som sa hlásila na vysokú školu, ale bohužiaľ ma neprijali, a tak som začala prvé skúsenosti z učiteľského povolania získavať v Materskej škole Chmeľov. O rok som sa pokúšala znova, ale denná forma odboru Učiteľstvo pre 1. stupeň základnej školy bola pre mňa začarovaná. Ako sa vraví, do tretice všetko dobré a tretí pokus mi vyšiel. Dvojročnou praxou v materskej škole sa mi potvrdilo, že deti predškolského veku a predškolská výchova je mojou srdcovou záležitosťou. V roku 1989 som začala externe študovať 5 – ročný odbor Pedagogika so zameraním na predškolský vek. Počas štúdia som sa vydala, dostala miesto v Prešove, narodila sa nám dcéra Lucia. Dnes má už 15 rokov a od septembra začína študovať na športovom gymnáziu v Prešove.. Už 5 rokov sa venuje aktívne atletike a jej najvýraznejším úspechom je 1. miesto na majstrovstvách Slovenska v trojskoku. Darí sa jej aj v iných disciplínach /skok do výšky, do diaľky, beh cez prekážky/, a preto sa venuje viacboju.

Po ukončení vysokoškolského štúdia sa udiali v mojom živote dve dôležité udalosti: hneď som nastúpila na rozširujúce štúdium Učiteľstva pre 1. stupeň základnej školy, takže z 5 rokov sa moje štúdium predĺžilo o ďalšie dva roky a v tom istom čase ma zvolili za riaditeľku materskej školy v Prešove. Bolo to náročné obdobie. Zvládať funkciu, študovať a venovať sa rodine. Vďaka manželovi /ktorý pracuje v súkromnej firme zaoberajúcej sa predajom ložísk a tiež pochádza z Giraltoviec/ a najbližším sme to zvládli. Šesť rokov som riaditeľkou 6-triednej materskej školy. Počas tohto obdobia sa materská škola profilovala na Školu podporujúcu zdravie a úspešne sme začali realizovať projekt Krok za krokom nadácie Škola dokorán. Aktivity, ktoré sme realizovali v tomto období, ako: 1. Rodičovský ples, Viacboj všestrannosti deti predškolského veku, vydávanie školského časopisu a množstvo ďalších aktivít. Kolegyne v ich realizácii pokračujú ďalej a stali sa tradíciou školy.

V roku 1988 ma oslovili z Metodického centra Prešov a ponúkli mi miesto externej metodičky pre materské školy. Posledné dva roky riadenia som pracovala aj v tejto

inštitúcii a zastrešovala som 24 okresov Prešovského a Košického kraja. Realizovala som ďalšie vzdelávanie pre inšpektorky, okresné metodičky, riaditeľky a učiteľky materských škôl. Bolo to jedno z veľmi náročných, zodpovedných, ale aj zaujímavých období v mojom živote. Spoznala som množstvo odborníkov a vzdelaných ľudí, ktorí obohatili môj život. Po dvoch rokoch externej spolupráce s Metodickým centrom v Prešove som sa rozhodla venovať tejto náročnej, ale veľmi zaujímavej práci naplno a stala som sa internou zamestnankyňou. Pracovala som s úžasnými ľuďmi a odborníkmi, veľa som sa tu aj ja sama naučila a rozšírila svoje poznanie. V tom čase som vydala 25 - metodických listov, dve svoje odborné – metodické publikácie a pri šiestich som spoluautorka. Vo svojom kvalifikačnom raste som sa tiež posunula ďalej. Urobila som si 1. a 2. kvalifikačnú skúšku a absolvovala som Prípravu vedúcich pedagogických zamestnancov. Získala som 4 certifikáty od Nadácie otvorenej spoločnosti a certifikát lektora Inforekvi. Nestihla som zrealizovať ešte všetky svoje nápady a myšlienky, a prišla ponuka z Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity.

Od 1.3. 2003 som odbornou asistentkou na Katedre predškolskej a elementárnej pedagogiky a psychológie na spomínanej fakulte. Prednášam, vediem semináre, konzultujem diplomové práce, mám na starosti aj pedagogickú prax študentov. Učím na dennej aj externej forme štúdia. Ako je vidieť, študovaniu som sa upísala už nadlho. Sprewádza ma celým mojim životom a teraz ešte viac a intenzívnejšie. Vzdelávanie je u mňa celoživotným osudom, potrebou, ale aj nevyhnutnosťou. Pred rokom som absolvovala rigoróznú skúšku a teraz ma čaká dizertačná skúška v rámci doktorandského štúdia. Učím na fakulte 6 rôznych predmetov, ktoré sa týkajú predškolskej výchovy. / od Predškolskej pedagogiky, Alternatívnych prístupov v MŠ a ZŠ až po Rodinnú výchovu a poradenstvo/. Je zvláštne učiť svoje bývalé spolužiačky zo strednej školy alebo riaditeľky materských škôl, ktoré som predtým vzdelávala na metodickom centre, ale je to moja práca. A či sa mi splnili moje sny a ambície? Každý z mojich blízkych vám povie, že od malička som chcela byť učiteľkou materskej školy. Každá pracovná ponuka v ďalšej pozícii alebo funkcii bola pre mňa výzvou a príležitosťou dokázať sebe, že na to mám a môžem sa ďalej rozvíjať a odovzdávať svoje skúsenosti iným. Takže po rokoch už neučím deti predškolského veku, ale ich budúcich učiteľov, ktorí sa rozhodli študovať na našej fakulte. Na vysokú školu som išla učiť s tým zámerom, že sa budem snažiť svojim študentom odovzdať všetko to, čo viem ja, a svojimi skúsenosťami pomôcť v ich napredovaní, rozvíjaní a pokúsiť sa im vysvetliť, že učiteľské povolanie je nádherné a zároveň náročné, aby ho milovali a realizovali s radosťou.

Záleží mi na ďalšom smerovaní predškolskej výchovy na Slovensku, a preto sa angažujem v rôznych pracovných skupinách, ktoré riešia dôležité úlohy do budúcnosti. Som členkou Národného fóra vzdelávania pre všetkých a pracovných skupín, ktoré sú zamerané na:

kompetencie dieťaťa pred vstupom do základnej školy,

tvorbu nového kurikula pre materské školy

tvorbu Profesionálnych štandardov pre učiteľov preprimárneho a primárneho stupňa

Posudzujem a konzultujem diplomové práce, 1.a 2. kvalifikačné práce, práce Prípravy vedúcich pedagogických zamestnancov, projekty, ktoré schvaľuje ministerstvo školstva. Chodím prednášať po celom Slovensku, aktívne vystupujem na konferenciách doma a v zahraničí a na nasledujúce tri roky som sa stala predsedníčkou Slovenského výboru Svetovej organizácie pre predškolskú výchovu. Odborná literatúra hovorí o tom, že v rodine sa kladú základy pre ďalší život.

Za to, aká som a kto som, vďačím aj svojim rodičom. Naučili ma pokore, vážiť si prácu, ľudí okolo seba a to, čo človek má a dokáže vlastnými silami. Ja sa budem aj naďalej snažiť ich nesklamať a robiť im radosť, aj keď ocko už nie je medzi nami. Verím, že sa „zhora“ pozerá a je na mňa hrdý.

Do Giraltovec prichádzam vždy, keď mi to moje pracovné povinnosti dovoľia, aj keď nie je to tak často ako kedysi. Väčšinou na víkendy a sviatky. Vždy pred vstupom do mesta, keď minieme oznamovaciu tabuľu, sa ma zmocní zvláštny pocit. Na jednej strane je to radosť, že prichádzam k blízkym a snažím sa zabudnúť na všetky pracovné starosti, oddýchnuť si a pomôcť im. Vždy sa poobzerám, čo sa zmenilo, čo nové pribudlo odvtedy, čo sme tu boli naposledy. Na druhej strane sa ma zmocňuje smútok. Giraltovec sa tak omladili, že pomaly a po istom čase nebudem už vôbec poznať našu mládež. Som rada, keď stretnem svojich bývalých spolužiakov, kamarátov a môžeme chvíľu „pokecať“. Každý z nás už má svoje radosti aj starosti, ale vždy sme to my, ktorí tu vyrástli, učili sa a niektorí aj zostali žiť. Teší ma, že Giraltovec pokračujú vo svojich začatých tradíciách, či už športových, ale aj kultúrnych a snažia sa ich ďalej zveľaďovať a ponúkať svojim občanom príležitosti rozvíjať sa a vytvárať ľuďom zázemie a pocit, že v Giraltovcích sa oplatí zostať a že je pekné a dobré žiť v tomto meste. Samozrejme, že o to všetko sa musíme snažiť všetci. Ja by som mohla pomôcť pri ďalšom vzdelávaní učiteliek materských škôl, ak by zriaďovateľ mal o tento druh pomoci záujem. Prajem Giraltovciam veľa tvorivých nápadov a myšlienok, ktoré sa budú dať realizovať, aby mesto vďaka šikovným a múdrym ľuďom postupovalo a napredovalo, a nie stagnovalo. Mladým prajem, aby ak jedného dňa opustia svoje mesto z rôznych dôvodov, aby sa do neho vracali tak radi ako ja a aby nezabudli, že domov je len jeden.

PaedDr. Monika Miňová, rodená Vasilišinová

AKO TO VIDÍM JA!

Myšlienkou, ktorá mi vrta v hlave, sa chcem podeliť s Vami, vážení čitatelia.

Je mnoho Rómov (ľudí), ktorí sa adaptovali do tohto celkového prostredia, ale omnoho viac nás je tých, ktorí sa neadaptovali alebo sa nechcú adaptovať, lepšie žiť ako doposiaľ. Chcú iba prežívať zo dňa na deň, konať ako nemysliaci tvor. Nechcem nikoho uraziť, ale je to holá pravda, stačí sa iba prejsť po Slovensku.

Prečo sme sa doposiaľ neadaptovali do tohto životného prostredia? Prečo žijeme tak, ako žijeme? Kto nesie za to vinu? Odpoviem!

My sami sme si doposiaľ neuvedomili, že v prvom rade sme ľudia (som človek) a až potom som Róm, Arab, Maďar, Slovák atď., čiže až potom som príslušníkom etnika, národnosti. Pokiaľ si každý z nás neuvedomí, že som človek, a preto musím myslieť, konať a správať sa ako človek, stále bude trvať ten známy **rómsky problém**. Raz darmo! Každého jedinca hodnotia ako človeka, ktorý niečo vie, ktorý niečo dokáže a ktorý koná ako mysliaci tvor – **človek**. Až potom sa hovorí: ale veď ten človek je Róm, Poliak, Maďar.

My Rómovia si stále myslíme, že na rozmýšľanie a konanie v prospech nášho etnika sú iní – nerómovia. V tom je ten kameň úrazu. Ja hovorím – zoberme raz ten rozum do hrsti a konajme raz v prospech nás a spoločnosti. Konajme preto, aby sme získali vzdelanie, prácu a naše deti sa mali lepšie ako my.

Už teraz je neskoro, ale aj hovorím – nikdy nie je neskoro, ak to vedie k riešeniu problémov. Prestaňme hovoriť, že som Róm, a preto budem žiť ako väčšina Rómov a som zatratený. Rodičia by svojim deťom mali hovoriť, že sme ľudia, a preto sa snažme učiť a robiť tak, aby sme z toho mali úžitok, aby sme išli príkladom pre ostatných. Nesnažme sa deťom vstúpať to, že raz si Róm, tak ži ako Róm a bude, ako bude, čiže niekto sa o nás **postará**.

Naša filozofia je, že „naši prarodičia žili tak, naši rodičia žijú tak aj my žijeme tak a naše deti tiež majú žiť tak – čiže tak, že naše bytie či nebytie majú v rukách iní, oni rozhodujú o tom, ako my Rómovia máme žiť. Je to zlá filozofia. Snažme sa náš život zobrať do našich rúk. Buďme hrdí na to, že sme Rómovia, že máme svoj jazyk,

kultúru, svoje tradície, ale musíme si uvedomiť, že máme konať ako mysliaci tvor. Vtedy sa nebude hovoriť *o rómskom probléme*.
Tak to vidím ja!

Jozef Cina

Poliklinika Giraltovce ILB, s.r.o. rozšírila svoje služby pre pacientov o Dermatovenerologickú ambulanciu.

Milí naši pacienti, vážení spoluobčania, veľmi radi by sme Vás informovali o otvorení kožnej ambulancie MUDr. Júlie Stracenskej, na ktorú ste si niekoľko mesiacov jej fungovania zvykli. Ospravedľujeme sa za trojmesačnú technickú prestávku v našej ambulancii, počas ktorej sa nám podarilo odstrániť všetky technické problémy a odtiaľ bude ambulancia fungovať nepretržite a už nastalo. Začíname už v utorok -10. 10. 2006.

Dovoľte nám, aby sme Vám podali niekoľko bližších informácií o našej kožnej ambulancii.

Ambulancia vznikla na základe dohody o vzájomnej spolupráci dvoch zdravotníckych subjektov, a to Polikliniky Giraltovce ILB, s.r.o., v zastúpení MUDr. Petrom Imrem a DOST- Dermatovenerologické oddelenie sanatórneho typu vo Svidníku, v zastúpení pani primárkou MUDr. Hanou Zelenkovou, PhD. Ambulancia je po čiastočných technických problémoch už v plnej prevádzke, vedie ju **MUDr. Júlia Stracenská** za pomoci vysokokvalifikovaného zdravotníckeho personálu. Ambulancia funguje jeden deň v týždni, **každý utorok v čase od 8:00 až do 15:30 hod.**(alebo dlhšie, podľa potrieb pacientov).

Nadviazanie vzájomnej spolupráce a vytvorenie novej ambulancie pacientom prináša štandardné a najmodernejšie postupy v liečbe kožných ochorení na tej najvyššej úrovni. Spolu s riešením kožných problémov vám v ambulancii pomôžu a poskytnú aj komplexnú starostlivosť o kľúčové žily, riešenie problému ťažkých a boľavých nôh - lymfedémov, padanie vlasov, akné, ošetrovanie chronických rán a preležanín, ekzémov, psoriázy, vyšetrenie znamienok dermatoskopom, ich následné riešenie a možné chirurgické odstránenie, liečba ďalších kožných a pohlavných ochorení.

Po krátkej prestávke prichádzame s novinkou, a to novými službami **Lekárskej kozmetiky** (masáže tváre, aplikácia výživných pleťových masiek- nutripeel, mechanický peeling, odstraňovanie vrások, jazvičiek, škvrn na pokožke pomocou chemického peelingu, úprava obočia, farbenie obočia a rias, nastreľovanie náušnic, nepermanentná tetováž ...).

Najväčším dôvodom k zriadeniu tejto ambulancie bolo ušetriť pacientom čas a peniaze investované do cestovania za odborným ošetrovaním do iných vzdialených miest.

Dovoľte nám, aby sme vám bližšie predstavili aj zdravotné zariadenie DOST Svidník, ktoré vám tieto zdravotné služby do vášho mesta prináša.

DOST znamená Dermatovenerologické oddelenie sanatórneho typu. Dermatovenerologické je v preklade kožné a pohlavné. Sanatórny typ sa dá vysvetliť tak, že ľudia k nám prichádzajú na rôzne liečebné procedúry a po ich ukončení potom odchádzajú domov, čiže nespia u nás. Naše zariadenie je súkromné. A tým všetkým, čo ponúka, patrí medzi špičkové a skutočne jedinečné zariadenie v širokom okolí i na celom Slovensku. Celý tím lekárov a sestier pracuje s plným nasadením a odhodlanosťou prinášať nadštandardné služby našim pacientom.

Lekársku odbornosť na najvyššej úrovni zaisťujú – primárka MUDr. Hana Zelenková, PhD. a MUDr. Júlia Stracenská za pomoci sestier špecialistiek. DOST má 2 ambulancie, lôžkovú časť a špecializované pracoviská.

Čo vám DOST ponúka?

DOST vám ponúka všetko v oblasti liečby kožných ochorení. Ponúka vám možnosť kompletnej liečby - od zhrubnutej kože na päťach, cez rôzne vyrážky, ekzémy, kľúčové žily, nadmerné potenie až po lámavé končeky vašich vlasov.

Čím je DOST výnimočný?

Samozrejme, na prvom mieste je vysoko odborná a kvalifikovaná starostlivosť v odbore kožného lekárstva – dermatovenerológie.

Ako jediný v širokom okolí ponúka služby lymfologického centra pod dohľadom lekára a vyškoleného personálu, reflexnú masáž chodidiel na odbúranie stresu a všetkých bolestí, vyhladenie vrások rôznymi technikami, pomôžeme vám odstrániť pomarančovú kožu (celulitídu), odborne vyšetříme a odstránime znamienka i pigmentové škvrny, vyhladíme jazvy i strie a ponúkame mnoho ďalších zaujímavých a výnimočných služieb vrátane všetkých najmodernejších prístrojov.

DOST je skvelá možnosť príjemne sa zrelaxovať, občerstviť, dozvedieť sa množstvo nových informácií a urobiť niečo pre svoje telo i dušu v príjemnom prostredí.

Naše motto: „Od nás nikto neodchádza ako pacient!“

Obidve strany veria, že vynikajúce vzťahy a spolupráca sa bude rozvíjať dlhodobo a v prospech pacientov.

Bližšie informácia o nás: www.dost.sk, e-mail: dost@vl.sk,
tel.: 054/ 788 2611, mobil: 0903 948 203

VIDELI SME, ČÍTALI SME, POČULI SME

Čoraz častejšie počujeme, čítame vyjadrenia typu: To a ono sa stalo, prepadli, ubili, odcudzili, zdevastovali a za tým dodatok, desať až štrnásťročné deti, ale nemôžu byť stíhané, lebo sú maloleté. A tak môžu podrástť, zdokonaľiť sa a pokračovať ešte brutálnejšie. Alebo až takéto znenie: „Nerastie počet detských vrahov. Stupňuje sa však brutalita.“ V tej a tej krajine východnej Európy sú organizované detské gangy so 14 - ročným vodcom, ostatní sú mladší. A pokračuje sa konštatovaním, že čosi podobné už vídať aj tu na Slovensku. A ako to vyzerá u nás v Giraltovciach? Iste sa presne aj odbornejšie vyjadří k tomu naša polícia, ale pravdou je, že aj my nezaostávame. Tiež sa kedysi konštatovalo a upozorňovalo na týranie zvierat, mačiek, psov, ale sme tiež pokročili. Svedčia o tom porozbíjané okenné tabule, výklady, popísané, orýpané nedávno poškodené domy, ale zapísali sme sa do štatistiky aj tým najbrutálnejším činom. O detskej kriminalite sa hovorí čoraz hlasnejšie. A vyjadrujú sa aj odborníci, lekári, psychológovia, učitelia...

Ponúkam z ich myšlienok aspoň niečo: „Trestné činy nepáchajú deti náhodne. Vždy majú podľa psychológov jasnú príčinu. Trestný čin, ktorý vykoná dieťa, je vždy jeho reakciou na niečo a neliečenej poruchy. A pokračuje ďalej konštatovaním, že vinu nesú dospelí z okolia dieťaťa. Nevšimli si, že u dieťaťa sa vyvíja nejaká patológia. Ak už dieťa spácha trestný čin, čo potom? Čo mu môžeme ponúknuť ako spôsob nápravy? Je vždy ťažké posúdiť, čo bude mať na dieťa horší vplyv – zlé rodinné prostredie alebo prevýchova v detskom domove /umiestnenie pri závažných trestných činoch/. Po desiatom roku života dieťa potrebuje niekam patriť, zaradiť sa. Preto rovesnícke partie majú dôležitú úlohu. Aby rodičia predišli zaradeniu sa dieťaťa do nevhodnej partie, mali by poznať jeho kamarátov. Ak sa dieťa zaradi do skupiny, koná podľa jej zásad. A tak okrem brutality stúpa aj organizovanosť. Dôvody? Násilie je pre deti stále viac dostupné. Dôležité je, na akú živnú pôdu obraz násillia narazí. Potrebujú správne spracovať informácie o ňom a dôležité je rozprávať sa o ňom najmä s rodičmi.

A rodina? Ak je v rodine násilie, deti si väčšinou myslia, že k prejavu moci a sily násillie patrí. Sú dve najčastejšie možnosti reakcie dieťaťa. Buď sa stane tiež násilníkom, alebo obeťou.“

Na potvrdenie predchádzajúceho konštatovania som vybrala iba niekoľko konkrétnych príkladov zo štatistiky, kedy je páchatel'om dieťa. Naše domáce delikty má zmapované polícia a tá ich presne pomenúva na stránkach nášho časopisu.

M. Gazdičová

NA VÝSTAVE CHOVATEĽOV I PESTOVATEĽOV

Keď sme pred dvoma rokmi počas výstavy chovateľov i záhradkárov, ktorá sa vtedy konala v priestoroch kultúrneho domu, ako perličku spomínali útek dvoch vietnamských prasiatok z výstavy do Parku mieru, to sme ešte netušili, že tieto „nemé tváre“ vlastne predurčili presmerovanie tohtoročnej výstavy práve do spomínaného Parku. Tam v priestoroch bývalej TEVY našli svoj prechodný domov počas troch dní výstavy mnohé králiky, holuby, morky, sliepky rôznych druhov, výstavné druhy husí, prasiatka, kozy, mladá kobyľka, ovce, bažanty, slovom množstvo výstavných kusov, ktoré prilákali na výstavku počas troch dní od 22. do 24. septembra stovky návštevníkov – dospelých a detí. Najviac si prišli na svoje práve deti, veď vidieť toľké zvieratká na jednom mieste, môcť ich dosýta obdivovať, to sa nestáva každý deň.

U nás sa tieto výstavy v posledných rokoch stávajú pekným pravidlom a v septembri prilákajú do nášho mesta návštevníkov z okolitých obcí i miest. Ako s útosťou konštatovali organizátori výstavy, Giraltovcánov bolo pomenej. Keď treba konštatovať, že sa v meste nič zaujímavé nedeje, to áno, ak sa nám však ponúknu kultúrne aktivity rôzneho druhu, neprídeme. Výstavný výbor aj v tomto roku tvorili: čestný predseda J. Rubis, primátor mesta, predseda Ľubomír Kmec, tajomník a pokladník Ľuboslav a Tomáš Bakalárovi.

Garantami jednotlivých expozícií boli:

za králiky – M. Foltín, J. Stach, M. Muľ a J. Sabolčík

za hydinu - Ľ. Kmec, M. Marko, M. Končár a P. Iličko.

za holuby - J. Juriš, J. Hliboký, Š. Palko, A. Polák.

za exoty - Ľ. Bakalár, J. Končár, T. Bakalár ml., M. Digoň a Ľ. Katuščák.

A hoci organizácia drobnochovateľov má iba okolo 25 členov, na výstave sme mohli obdivovať vystavované zvieratká 45 chovateľov.

Pripraviť výstavku, to nie je iba náročná práca posledných dvoch týždňov, kedy sa už inštalujú kliecky, pripravujú ohrady, aranžujú sa priestory, to je predovšetkým, podľa vyjadrenia predsedu organizácie Ľ. Kmeca, celoročná chovateľská práca, správne kríženie zvierat, aby nedošlo k ich znehodnoteniu, starostlivosť, správna výživa, príprava ďalších klieckov, do prípravy ktorých chovatelia investujú veľa času a prostriedkov. Výsledok snaženia je potom hodný obdivu. Možnosť sledovať obrovského Kinga modrého, nežného anglického pávika, maďarského obra s perovými čižmičkami, veľkého holuba rímskeho i elegantného českého bublák / to boli holuby/, popočúvať rozštetobaného nandaja v elegantnej kliecke, vidieť pestré bažanty najrôznejších farieb, pestré rosely, žlté, sivé, biele, modré i čínske alexandre, drobné kanáriky, japonské pestúnky i obyčajné andulky, to všetko určite stojí za námahu organizátorov, ktorí sa starajú o pohodlie, čistotu, dostatok krmiva i vody vo dne i v noci počas celej výstavky. Druhý deň navyše spestrilo podávanie špecialít rybacích, halászlé /rybacej polievky / i gulášu. Návštevníci navyše ako bonus mali možnosť prezrieť si aj zaujímavé poľovnícke trofeje.

Druhá časť výstavky bola venovaná záhradkárom. 27 vystavovateľov prezentovalo výsledky svojho pestovateľského snaženia. Mohli sme obdivovať melóny p. J. Saba, zemiaky, papriku a feferóny p. M. Mikulovej, broskyne p. Kuchárika, krásne upravený zeleninový kôš p. Deutchovej, 48 a 51 – kilové tekvice p. Kuchárika a Ľ. Kmeca, obrovský kaleráb p. Hažlinského, dužinatú kapiu p. Hažlinskej, obrovské kely p. J. Hlibokého, podzemnicu olejnatú /arašidy / p. Roguľa, hrozno, repu i med p. Štefánika, i mrkvu veľkých rozmerov p. Havirovej, vkusné aranžmá Ľ. Dzurišovej, krásne kvety p. Majerníkovej i Scirankovej, paradajky i papriku p. Kimáka-Fejka, feferónky p. A. Kmecovej.

Výstavu doplnili aj ukážky jabĺk z pestovateľskej ovocnej škôlky z Čaklova. Zaujímavosťou si mohli objednať stromčeky z tejto škôlky na základe ukážok i ochutnávky jablka. Pripraviť takúto výstavku, to chce kus obetavej práce zo strany organizátorov, /za záhradkárov p. A. Kmecová/, ale aj ochotu záhradkárov / a tých je v Giraltovciach dosť / podeliť sa s inými o radosť z vypestovaných plodov, kvetov, bonsají, ovocia, hrozna, slovom všetkého, čo nám tohoročné, neskoro sa začínajúce leto nadelilo. A aj keď často vzdycháme, že nič nebude, že veľa prší, že máme medvedíky, mravce, plesne, krty a všeličo iné, aj tohoročná výstavka potvrdila, že nás tam hore ešte stále majú radi.

Z rozhovoru s organizátormi vyplynulo pár nápadov do budúcnosti: 1. organizovať v budúcom roku v priestoroch Parku mieru aj Rybársky deň so špecialitami, Poľovnícky deň /s guľášom z diviny/, príp. prezentáciu ostatných spolkov a organizácií. Priestor Parku s prírodou, zeleňou, krytým amfiteátrom je mimoriadne vhodný na podujatia tohto druhu.

Za seba pridávam: súťažme aj v úprave záhrad, predzáhradiek, balkónov, okien. Tu by bolo možné prejsť mestom viackrát v roku, keď sú sezónne kvety v plnom rozkvetu, najvyššie ohodnotené priestory odfotografovať a na výstave vyhodnotiť a doložiť fotografiami.

Výstavu by mohla sprevádzať aj súťaž vo varení krajových jedál / podobne ako vo Svidníku pirohov/, u nás napr. mačanky, kapustnice, lokší a pod.

Nápady by boli, len by sme museli vedieť, že sa nebudeme pohoršovať, kritizovať, ale podporíme spoločnú činnosť, pri ktorej sa môžu ľudia stretnúť a tešiť sa napr. z pekného dňa. Na záver ešte vyhodnotenie oboch častí výstavky:

Chovatelia: *Tomáš Bakalár, Ján Šima, Marián Digoň, Juraj Juriš, Eubomír Kmec, Eubomír Katuščák, Marián Končár, Mikuláš Lesňák.*

Záhradkárov: *Daniel Roguľa, Jozef Szabo, Petr Žížek, Viera Deutschová, Ján Kucharík, Ján Hliboký.*

A. Škurlová

REKONDIČNÝ POBYT

Zdá sa, že aktivita našich spoločenských organizácií, zväzov, stúpa, ale hlavne sa skvalitňuje. Nielen pre členov, ale aj ostatných občanov sa pripravujú zaujímavé akcie, ktoré poučia, prispievajú k oddychu či spríjemneniu voľného času.

Ďalšou z aktivít v tomto roku, ktoré pre svojich členov pripravil Zväz postihnutých civilizačnými chorobami v dňoch 17.- 22. septembra, bol rekondičný pobyt v Bardejovských kúpeľoch. Tohto pobytu sa zúčastnilo 21 ľudí, vyšli sme v ústrety aj niekoľkým členom z inej rovnakej organizácie. Okrem príjemne stráveného času za primerané peniaze absolvovali účastníci dostatok zdravotných procedúr podľa vlastného výberu či zdravotného problému. Aj keď pojem, dovolenka sa skôr hodí pre pracujúceho človeka, aj dôchodcovia ju príjemne využili už aj zmenou prostredia. Okrem už spomínaných procedúr s dostatočnou finančnou zľavou prišlo nám aj krásne

počasie „babieho leta“, v ponuke boli rôzne kultúrne podujatia a iné možnosti na využitie voľného času. Všetko toto sa odzrkadlilo na spokojnosti a pohode zúčastnených. A prirodzená požiadavka pre budúcnosť – pokračovať v podobných aktivitách. Každá úspešná realizácia podnecuje jej organizátorov k ďalším aktivitám. A to platí aj pre ZPCCH.

Mária Osifová
Predseda ZPCCH

DO POZORNOSTI

Ako v právnych veciach pomáha ombudsman. Verejný ochranca práv a právnickí Kancelárie verejného ochrancu práv pomáhajú už piaty rok bezplatne. Verejný ochranca práv, nie je oprávnený akokoľvek zasahovať do rozhodovania súdov. Na verejného ochrancu práv sa pritom môže obrátiť každý, kto sa domnieva, že pri konaní, rozhodovaní alebo nečinnosti orgánov verejnej správy, na ktoré sa vzťahuje jeho pôsobnosť, boli porušené základné práva alebo slobody v rozpore s právnym poriadkom alebo princípom demokratického a právneho štátu.

Kedy pomôže Verejný ochranca práv?

1. ak potrebujete radu a pomoc v právnom probléme, ktorý vám spôsobil orgán verejnej správy / úrady od ministerstiev až po starostov/
2. podať predmet verejnému ochrancovi práv možno písomne: poštou na adresu Kancelária verejného ochrancu práv, P.O. box 1, 820 04 Bratislava, faxom na č. tel. 02 /48287 401/, alebo ústne do zápisnice.
3. Ak ide o priet'ahy v súdnom konaní, v podnete treba uviesť:
  - názov súdu, na ktorom je konanie vedené
  - spisovú značkupomôže uviesť aj:
  - predmet konania
  - kedy bol vo veci zo strany súdu vykonaný posledný procesný úkon

V sídle Kancelárie verejného ochrancu práv na Nevädzovej ulici č.5 v Bratislave každý pracovný deň od 8. do 16. hod. poskytnú radu a pomoc každému, kto o ňu žiada, a to bezplatne, bez objednania vopred, bez čakania.

Verejný ochranca práv pôsobí v regiónoch.

Pre nás je najbližší:

Prešov: Mestský úrad,
Hlavná ulica 73, tretí piatok v mesiaci.

Zdroj: Pravda

TRH ZAUJÍMAVOSTÍ

Žmurká neustále

Človek žmurkne priemerne 17- tisíc ráz za deň. Žmurknutím si navlhčuje a okysličuje rohovku. Ľudia by nemali nosiť kontaktné šošovky, keď sú prechladnutí. Ak si prechladnutý človek zakryje rukou ústa pri kýchnutí alebo zakašlaní a následne si pretrie oči, riskuje vážnu infekciu oka. Človek nemôže kýchnuť s otvorenými očami. Naše oči sú rovnako veľké od narodenia až po starobu. Nos a uši rastú stále.

Trvá hodiny

Dvanásť hodín trvá tráviacej sústave človeka, kým úplne rozloží jedlo. Sánka človeka môže vytvoriť silu ekvivalentnú 90,8 kilogramu pôsobiacich na jeden zub. Komár má 47 zubov.

Nedostatok škodí

Človek zaspí v priemere za sedem minút. Málo spánku znižuje pamäťové schopnosti, človek podlieha viac chorobám, ničí sa srdce, krvný obeh, žalúdok aj vnútornosti. Zo živočíchov len ľudia spávajú na chrbte.

SKRÁŠLUJÚ SVOJE PRACOVNÉ PROSTREDIE

Na Špeciálnej základnej škole začali nový školský rok opäť vo vynovenej podobe. Tentokrát okrem interiéru upravovali aj vonkajšie priestory svojho školského areálu. V pravej časti školského dvora je vytvorená skalka vysadená pre ňu typickými rastlinkami. O realizovanie peknej myšlienky sa zaslúžila p.Zámborská zo Svidníka, štedrá sponzorka tejto školy. Zabezpečila materiál i pracovníkov, ktorí inštalovali skalku, a tým zútulnili a skrášlili prostredie Špeciálnej školy. Učiť sa v estetickom prostredí a prestávky tráviť v podobnom priestore určite pomáha rozvíjať osobnosť dieťaťa. Podobných aktivít by malo preto byť pri školských areáloch, ale aj inde v meste čo najviac.

A. Škurlová

Činnosť Združenej strednej školy

Žiaci z odborov hostinský a obchodný pracovník sa aj v tomto školskom roku zúčastnia celoslovenskej súťaže GASTRO COOP v Šamoríne.

Súťažiť sa bude v týchto disciplínach: kuchár, čašník, predavač

Prípravy sú už v plnom prúde a ako to dopadne? O tom až v budúcom čísle !!!

Zároveň žiaci aj touto cestou pozývajú všetkých ľudí na výhodný nákup do predajne „NEBÍČKO“, kde urobíte „veľký nákup za málo peňazí“ a môžete využiť ponuku darčekového balenia.

MOV pp. Sebešová, Matisová, Guľa- Tomková

ZO ZÁŽITKOV VO SVETE

Druha zmena

Intermezzo medzi dvoma smenami sme využili na nákupy. Šofér (ka) Ruth z pozície moci neoplývala trpezlivosťou a nechala troch vedúcich ponechaných samých na seba, keď meškali 10 minút. Neskôr sme ignorovali Ruth a zvolili taxi alebo pešobus späť do tábora, vyše hodiny turistiky aj so spevom. Nočné návraty boli ako z hororu, po ľavej strane sa v tme črtali náhrobné kamene miestneho cintorína a my sme pridali do kroku. Jeden z návratov sa mimoriadne vydaril. Po spláchnutí prvých šokov tvrdými nápojmi v Manchesterskom bare nastal problém, ako domov. Neznáma sa ponúkla, že nás zavezie. Netušila, koľko nás je. Bolo nás 11. Jeden po druhom sme sa poukladali na podlahe, pod sedadlami a presný tucet aj s vodičkou sme odfukovali späť do tábora. Vyhodila nás tam, kde sa vozovka menila na poľnú cestu. 11 sardiniiek sa vyvalilo z auta, o dušu d'akovali za odvoz a pokračovali v pešej túre. Ráno začal nový turnus. S Iboom sme sa začali pravidelne zdraviť otázkou, koľko je hodín. Odpoveďou bolo: takmer polnoc - koniec zmeny.

Nová skupina pacientov v rovnakej chate s novým personálom, starou šéfkou. Awa nepripustila zmeny v choreografii. Prísne dohliadala na dodržiavanie pravidiel, nástup do práce, na oddych, 100% pozornosť pacientom, žiadne ulievanie sa. Naznačili sme jej, nech poľaví. Namiesto toho sme zmenili šéfa my. Prvá odišla z Fostra Sára, za ňou Ruth a nakoniec ja.

Stihla som si užiť jedného z pacientov, Chrisa s darom výrečnosti. Nemohla som ho poslať domov s diagnózou: ukecanosť vášho syna spôsobuje výkyv psychickej rovnováhy vedúcich. Ostal a občas nás rozosmieval. Prvý obed zjedol za slabých 45 minút, medzitým vyrozprával rodinnú históriu a filozofoval na tri obľúbené témy: rešpekt k spoluobčanom, známi a priateľka Magie. Po osobnom rozhovore s Awou som zmenila pacienta. Daryll bol na vozíčku, necekol ani slovo a ja som sa ukludnila. S Chrisom som prehodila slovo, „keď“ som dostala chuť na jeho humor, nie 24 hodín denne. Zľahčoval nám opateru oňho. V trápnych situáciách na toalete vyplňal ticho vtípmi.

V Andyho chate býval Paul. Spôsob, akým vyslovil „Hello“, bol neopakovateľný. 50-krát denne hvízdol, keď okolo prešla žena. Paul bol autista. Opakovaním určitej činnosti nadobudol stratenú rovnováhu. Andy, študent psychológie, tvrdí, že všetci sme tak trocha autisti, keď trikrát skontrolujeme zamknuté dvere či vypnutý plyn. Na záverečnom bankete mi prideliť za partnera Paula. To mám za to popískovanie a odzdravenie jeho hello. Pre Paula znamenala moja spoločnosť veľmi veľa. Ich svet pozostáva z malých udalostí, ktoré tvoria svet. Rada som mu zanechala pekné spomienky na jeden z jeho letných táborov.

Druhý turnus sa chýlil ku koncu, bol ťažší ako prvý, pribudlo vozíčkarov, tempo sa zrýchlilo. A vedúci dostávali pravidelnú sprchu od riaditeľa Boba a Jackie, že všade meškajú.

Po obednejšej hodinovej sieste bol návrat do práce dvojnásobne ťažší. Pribudli nové chatové aktivity, ktoré sme si zmenili za umývanie pacientov a získali tak čas ráno na pár minút spánku. To všetko za sprievodu hudby z Andyho cédečiek. Hudba bola na programe deň a noc. V nasledujúci z celkových 4 dní voľna sme vyrazili na denno-nočnú šnúru po zábavných miestach Manchesteru. Zaparkovali sme v karaoke klube a na iniciatívne prehováranie som s Andym zaspievala duet U₂.

Najoblúbenejšou činnosťou po práci boli nočné hovory pred chatou. Po odchode z chaty Foster k Andymu stúpala nálada. Ľudia mojej krvnej skupiny, Andy, Iboo, učiteľ maľby z Afriky, Španieli Chosé a Diana a Kórežčan Kim sú dodnes mojimi dobrými priateľmi. Turnus číslo tri, zo všetkých najťažší, sa zvládol vďaka personálu ľavou zadnou. Humor lieči a ostatní vedúci na nás hľadeli s tichou závišťou, možno s údivom, prečo a na čom sa v kuse smežeme. Zo seba, z iných, z náročnej práce, zo všetkého. Dosiahli sme najvyššiu úroveň mysle, úroveň kráľov – povzniesť sa nad všetko a srdečne sa z toho zasmiať.

Pán Daniel E. „the cool dude with the smooth moves“, ako sa predstavil, švihák s plážovými pohybmi, provokoval salvy smiechu. Dani mal repertoár fráz a hru. Na tretí deň sme pochopili princíp hry, opakovať za ním a on pridával vždy nové a čoraz smiešnejšie frázy. Dostať Daniho do postele bola bojová úloha dňa. Odmietol spať, chcelo sa mu pokračovať v začatej hre. Pridala sa Ruth z vedľajšej chaty a všetci sme plakali od smiechu. Dani liečil nás, nie my jeho. Smiech – antidepresívum som poberala v denných dávkach do zásoby na budúce ťažšie obdobie na vlastných nohách. Idylku pokazil mladý Američan Jeremy. Bol takzvané neoblúbený v kolektíve. Jeho povinnosťou bolo zásobovať chaty hygienickými potrebami a ako na potvoru, keď v rannom zhone chýbal toaletný papier alebo plienka, po Jeremym akoby sa americká zem zľahla. Po výmene názorov okorenenej nie práve najslušnejšími výrazmi za nočné nesplnenie služby, keď namiesto vystriedania Diany telefonoval s priateľkou, nasledovala pomsta. Bonzol vedúcich, že vyhánajú maloletého syna táborového lekára z kaplnky po 9. hodine večer. V nedeľňajšie ráno predvolala Jackie Andyho, Ruth a mňa (vyháňačov syna), čiže Jeremyho nepriateľov, na koberček. Ako zmoknuté sliepky (pršalo) sme sa pokorne doplazili do kancelárie. Vyše hodiny sme vysvetľovali, že lekár berie niektoré veci osobne, nejde o syna, ale o jediné nerušené miesto pre vedúcich bez svedkov (kaplnku – obedňajšie odpočinkové miesto.) Jackie neprijala vysvetlenie a vypravila nás s tým, že Bob rozhodne o našom ďalšom pobyte v tábore. Aféra skončila v náš prospech a na konci tretieho turnusu bolo o pár dotieravcov menej. Zaslúžený odpočinok po stresujúcich vyjednávaniach prebehol na celodennom výlete do Bostonu na pláž a večer na normálne jedlo v reštaurácii.

Natália Ostrowská

ZÁHRADKÁRSKE OKIENKO

V októbri začína hmlisté jesenné počasie. Nočné teploty klesajú k nule, niekedy aj pod bod mrazu, čo znamená koniec kvitnúcej krásy pre väčšinu letničiek a balkónových rastlín. Vegetácia sa končí, začína pozvoľne príchod hlbokého zimného pokoja. Treba vynaložiť úsilie na zber ovocia a zeleniny a po vytriedení uložiť úrodu na zimu. V úžitkovej záhrade porýľujeme voľné hriadky, z trávnikov vyhrabeme lístie, vypustíme vodu z potrubia a nádrží. Október je aj ten správny čas na sadenie ovocných a okrasných drevín, ktoré treba čo najskôr vysadiť, aby do mrazov dobre zakorenili.

Rady na október:

- kvety v nádobách pred zazimovaním prezrieme, či majú dobrý zdravotný stav, a môžeme ich upraviť rezom
- letničky na záhonoch, oknách a balkónoch likvidujeme, nádoby čistíme a uskladníme
- vysádzame ovocné a okrasné dreviny s opadavým listom
- ukončíme zber zimných jabĺk a hrušiek, ktoré po pretriedení uskladníme na zimu

- za priaznivého počasia zberáme hlúboviny a koreňovú zeleninu na neskorší konzum
- začiatkom mesiaca vysadíme zimný cesnak, koncom mesiaca väčšiu sadzačku na jarný zber lahôdkovej cibulky
- ukončíme výsadbu jarných cibuľovín
- výdatne zavlažíme vždy zelené, ihličnaté i listnaté dreviny
- kričkové ruže nakopujeme, odkvitnuté výhonky odstrihneme
- pokosíme trávnik a vyhrabeme lístie
- pred príchodom mrazov vypustíme vodu z potrubia, odložíme hadice a pomocný materiál

Lubomír Krupa

PATRÍ IM OKTÓBER

2. október – Levoslav

Ján Levoslav Bella /1843 – 1936/, skladateľ, kapelník, riaditeľ chóru a učiteľ v Kremnici. Autor prvej slovenskej opery Kováč Wieland.

4. október – František

František Hečko /1905 – 1960 /, básnik a prozaik, redaktor rozličných matičných periodík a edícií. Jeho najznámejším dielom je román Červené víno o osudoch troch generácií rodiny Habdžovcov.

7. október – Eliška

Eliška Juhová – Khásová /1900 – 1994/, čs. automobilová pretekárka na vozidlách Bugatti, najúspešnejšia žena v histórii automobilového športu.

9. október

Dionýz Štúr /1827 – 1893 /, geológ. Venoval sa geologickému mapovaniu v rôznych častiach Rakúska a v českých krajinách, neskôr aj na Slovensku.

12. október - Maximilián

Jozef Maximilián Petzval, matematik, fyzik, vynálezca. Zdokonalil mikroskop, ďalekohľad, zakladateľ modernej fotografie – skonštruoval vysokofrekvenčný objektív.

15. október - Terézia

Terézia Vansová / 1857 – 1942/, spisovateľka, zakladateľka ženského časopisu Dennica. Autorka románov so ženskou tematikou, cestopisov, kníh pre deti a divadelných hier.

25. október – Aurel

Aurel Stodola /1859 – 1942 /, vedec, technik, vysokoškolský profesor. Zaoberal sa teóriou automatickej regulácie, spracoval systematiku termodynamického výpočtu parných turbín. Známy je aj štúdiom mechanickej ľudskej ruky.

28. október

1918 -. Vznikla Československá republika, spoločný štát Čechov a Slovákov, ako jeden z nástupníckych štátov po rozpade Rakúsko-uhorskej monarchie.

30. október - Šimon

Šimon Jurovský /1912 – 1963 /, skladateľ, riaditeľ SEUK – u a neskôr šéf opery SND v Bratislave. Autor baletov, spevohier, komornej, scénickej a filmovej tvorby.

Mesto Giraltovce

Organizuje dňa 26. októbra 2006 súťaž v ľudovom speve

GIRALTOVSKÝ HUDÁK 2006

Podmienky súťaže: Súťaž je určená pre žiakov a študentov MŠ, ZŠ, ZUŠ, SŠ a SOU.

Podmienkou je výber dvoch ľudových piesní – jedna pomalá a jedna rýchla. Odporúčame výber piesní zameriť na región, z ktorého súťažiaci pochádzajú.

Kategórie:

- I. kategória – do 6 rokov ku dňu súťaže*
- II. kategória – do 9 rokov ku dňu súťaže*
- III. kategória – do 12 rokov ku dňu súťaže*
- IV. kategória – do 15 rokov ku dňu súťaže*
- V. kategória – do 18 rokov ku dňu súťaže*

Súťažiaci môžu spievať bez sprievodu alebo si zabezpečiť vlastného korepetitora. V prípade, že požadujete klavír, oznámte nám vopred. Účastnícky poplatok je 60,- Sk. Stravná jednotka 60,- Sk na jednu osobu.

Prihlášku a fotokópiu rodného listu je potrebné doručiť do 20.10. 2006 na adresu“

Mestský úrad – oddelenie kultúry

Dukelská 75

087 01 Giraltovce

informácie na tel. č. 054/7322447

DOMOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V GIRALTOVCIACH

P O Z V Á N K A

Klienti a pracovníci Domova sociálnych služieb v Giraltovciach Vás týmto pozývajú na

DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ,

ktorý sa uskutoční:

Dňa: 25.10.2006 / streda /
V čase: od 9,00 hod. do 15,00 hod.
/ slávnostné otvorenie o 10.00 hodine /
Kde: Domov sociálnych služieb, Kukorelliho 17
v Giraltovciach
Kto organizuje: My ! Klienti domova.
Pre koho: Pre všetkých, ktorí majú záujem.
Prečo: Preto, aby sme sa zoznámili navzájom, aby ste videli,
ako žijeme.

Milovať ľudia s peknou tváričkou nie je ťažké, ale milovať ľudia, ktorým osud vtisol do tváre znak odlišnosti, to si vyžaduje ľudia celých so šľachetným srdcom

Spolu s nami sa naučte tešiť z maličkostí, ktoré Vám pomôžu viac porozumieť nášmu svetu !

Tešíme sa a čakáme Vás !

Kontakt: tel. 054/7322555

CENTRUM VOĽNÉHO ČASU GIRALTOVCE

Fučíkova 5, 08701 Giraltovec

Tel.: 054 - 7322269

Do pozornosti milovníkom turistiky a prírody.

- Údolie smrti -Kapišová
- Giraltovec - Stavenec
- Nočný pochod
- Hermanovce – Údolie obrov
- Fintice – Kapušiansky hrad
- Výstup na Šarišský hrad
- Solivar –Zbojnický hrad
- Výstup na Šimonku

Víkendové podujatia

- Pieninsky národný park
- Slovenský raj

Informácie o jednotlivých turistických podujatiach nájdete pred podujatím na plagátoch CVC a na www.cvcgir.edu.sk.

Tešíme sa na účasť nielen Vás, milé deti a mládež, ale privítame účasť aj Vašich rodičov.

Vážení športoví priatelia,

chcem sa Vám poďakovať za aktívnu účasť vášho mužstva na futbalovom turnaji žiakov – memoriál Dr. Juraja MACKULÍNA a víťazom zablahoželať k športovému úspechu, hoci hlavnou myšlienkou organizátorov bolo pripraviť spoločné stretnutie mladých hráčov, vzájomne sa spoznať a v duchu fair play stráviť krásny deň.

Verím, že aj vd'aka Vám sa naplnila táto myšlienka a v budúcich rokoch sa nám spoločne podarí túto úroveň minimálne udržať. Doposiaľ referencie, ktoré sa k nám dostali boli veľmi príjemné a rád by som sa s vami o ne podelil.

*Pod'akovanie patrí aj pánovi primátorovi za jeho osobnú účasť a prenájom športového areálu, ktorý je vhodným miestom na organizovanie podujatia tohto druhu.
Ako spomienku pre Vás a hráčov pripravujeme DVD záznam z turnaja a CD s fotkami.
Verím, že týmto podujatím sme prispeli k rozvoju športových a spoločenských aktivít mesta Giraltovece.*

Miro Mackulín s rodinou

Fakty z turnaja:

Účastníci: ZŠ Giraltovece A, B, ZŠ Kračúnovce, ZŠ Okružle, ZŠ Kuková, Gymnázium Giraltovece,

Organizátori: Rod. Mackulínová , Mesto Giraltovece, ZŠ Giraltovece,

Moderátor: DODO FILA,

Reklamný partner: WESTTON Košice,

Produktový partneri: Motorest ČEPCOV, Reštaurácia OÁZA, Bistro OLY, Pivovar PILSBERG

Umiestnenie: 1. miesto ZŠ KRAČÚNOVCE,

2. miesto Gym. GIRALTOVCE

3. miesto ZŠ OKRÚHLE

Najlepší Strelec: Marek Mihok ZŠ Kračúnovce 11gólov,

Naj Sympaťák: Jozef Novák ZŠ Giraltovece,

Naj Koníčkar: Marek Mihok ZŠ Kračúnovce,

Naj Presnejší hráč: Jakub Verčimák ZŠ Giraltovece

Naj Prekážkar: Tomáš Kočíš

ALL STARS: Lukáš Mašlej, David Lukáč –ZŠ Kračúnovce

Ján Vaľovský Gym.Giraltovece

Peter Hrabek

Tomáš Kočíš

**Pekné počasie, výborné jedlo, dobrá hudba, skvelý moderátor, krásne hostesky a samozrejme futbal, to sú fragmenty z vydareného športovo spoločenského podujatia –
Memoriál Dr. Juraja Mackulína.**

Okrem futbalu aj doplnkové súťaže ako: NAJ Koníčkar - najviac koníčkov s loptou,

NAJ Presnejší hráč - trafiť z rôznych miest do priestoru malej brány

NAJ prekážkar - prekážková dráha, slalom s loptou, jazda na fúriku s hosteskou a do cieľa na somárovi vid' foto.

Exhibičný zápas MACKULÍN TEAM /rodina a priatelia / vers. „Profesori giraltovskeho futbalu“ 11:13.

Z P O Z

Do radov obyvateľov nášho mesta sme privítali

Vanesu Kurejovú

Danielu Koreňovú

Sáru Dreveňakovú

Danielu Vaľanyovú

Tobiasa, Jozefa Hvozdoviča

Katarínu Jurčovú

Vanesu Brenišovú

**Olivera Košťalu
Dianu Končárovú
Reného Havrilu**

V mesiaci októbri svoje životné jubileá oslávia jubilanti:

Milana Packová	50	Ján Kmec	60
Helena Schrenková	50	Vladimír Bobula	65
Jozef Goliáš	50	Andrej Kapel'uch	70
Jozef Jurč	50	Anna Pantlikášová	75
Ján Imrich	50	Michal Vojček	75
Andrej Bakaľar	55	Ján Čížek	80
Dušan Jurečko	55	Helena Bajcurová	100
Ján Komišák	55		
Miroslav Kupkovič	55		

Manželstvo uzavreli:

Jozef Šivák - **Tatiana Fedáková**
Giraltovce **Bukovce**

Imrich Šoltés - **Gabriela Tchuríková**
Poliakovce **Giraltovce**

Matúš Leško - **Ľudmila Kamidrová**
Kalnište **Giraltovce**

Ján Kočiš - **Miriama Hliboká**
Marhaň **Giraltovce**

Ing. Slavomír Berdis - **Ing. Erika Krivánková**
Sabinov **Giraltovce**